

Jalgratturite rahulolu sõidutingimustega Eesti teedel 2013

TNS Emor

Jalgratturite rahulolu sõidutingimustega Eesti teedel 2013

Sisukord

1

Uuringu eesmärk ja metoodika, jalgratturite valim 3

2

Uuringu tulemused: jalgratturite hinnangud sõidutingimuste, jalgrattateede seisukorra ja jalgrattateede võrgustiku kohta 5

3

Uuringu tulemused: jalgratturite hinnangud liiklusohutuse kohta ja arvamused jalgratturite paiknemisest maanteel 18

4

Uuringu tulemused: jalgrattaõnnetuste peamised põhjused, jalgratturite suurimad ohud ja ettepanekud turvalisuse suurendamiseks 28

5

Tehniline osa: uuringu teostamise metoodika, valimi demograafiline mudel 39

1

Uuringu eesmärk ja metoodika.
Jalgratturite valim

Uuringu eesmärk ja metoodika. Jalgratturite valim

- Uuringu eesmärk oli kaardistada nii linnatänavatel kui ka maanteedel liikuvate harrastusjalgratturite ja võistlussportlaste liiklusharjumusi, rahulolu sõidutingimustega, hinnanguid liiklusohutusest ning analüüsida nende arvamusi jalgrattateede seisukorra kohta.
- Uuringu viisime läbi perioodidel: 23.07–25.07, 30.07–01.08, 06.08–08.08 ja 09.08–12.08.2013.
- Meetod: telefoniküsitlus, CATI-buss (*Computer Assisted Telephone Interviewing*).
  - CATI-buss on uuring, kus ühes ankeedis on järjestikku eri kliente huvitavad teemad. Mitme teema ühte ankeeti lisamine võimaldab küsitluse korraldada kuluefektiivselt. CATI-bussi metoodika detailne kirjeldus on toodud Osas 5.
- Küsitletavate sihtrühm ja valim: 500 Eesti Vabariigi alalist elanikku vanuses 18–74 aastat, kes sõidavad jalgrattaga hooaja jooksul (kevadest sügiseni) vähemalt kord nädalas. Valimi moodustamisel jälgiti, et see oleks esinduslik eesti elanike soo, vanusegruppide ja elukoha regiooni suhtes.
- Uuringu tellija on Maanteeamet. Tulemuste omandiõigus kuulub uuringu tellijale.

2

Uuringu tulemused: jalgratturite hinnangud sõidutingimuste, jalgrattateede seisukorra ja jalgrattateede võrgustiku kohta

Jalgratturite hinnangud sõidutingimuste, jalgrattateede seisukorra ja jalgrattateede võrgustiku kohta – vahekokkuvõte_1

■ Jalgrattaga sõitjate iseloomustus

Jalgrattasõidu hooajal vähemalt kord nädalas sõitvate jalgratturite (vanuses 18–74 a) hulgas on keskmisest rohkem mehi, eestlasi, Põhja-Eesti regiooni elanikke ning maal elavaid inimesi. Jalgratturite vanuseline jaotus ei erine Eesti elanikkonna profiilist (vanuses 18–74a, vt slaid 8) .

- Harrastus- ja võistlussportlased ning need, kes kasutavad jalgratast liiklemisvahendina tööle, kauplusesse, kooli minekul, jagunevad enam-vähem võrdselt pooleks.
  - Harrastus- ja võistlussportlaste seas on keskmisest rohkem 25–34aastaseid inimesi, venekeelsed respondente ning Tallinna inimesi.
  - Nende hulgas, kes kasutavad jalgratast liiklemisvahendina, on keskmisest rohkem eestlasi, vanemaid inimesi (65–74 a) ning maakohtade elanikke.
- Maal jalgrattaga sõitjaid (sõidab ainult või põhiliselt maal) on mõnevõrra rohkem kui linnas (ainult või põhiliselt) sõitvaid jalgrattureid. Enamik maal jalgrattaga sõitvatest inimestest sõidab maanteel ning linnas jalgrattaga sõitvad inimesed kasutavad enamasti kergliiklusteed või kõnniteed.
  - Maal sõidavad jalgrattaga keskmisest enam naised, eestlased ja vanemad inimesed (50–74 a).
  - Linnas aga sõidavad keskmisest enam mehed, venekeelsed respondendid ning Tallinna ja suuremate linnade elanikud.

■ Jalgratturite rahulolu rattasõidu tingimustega riigimaanteedel ja linnades

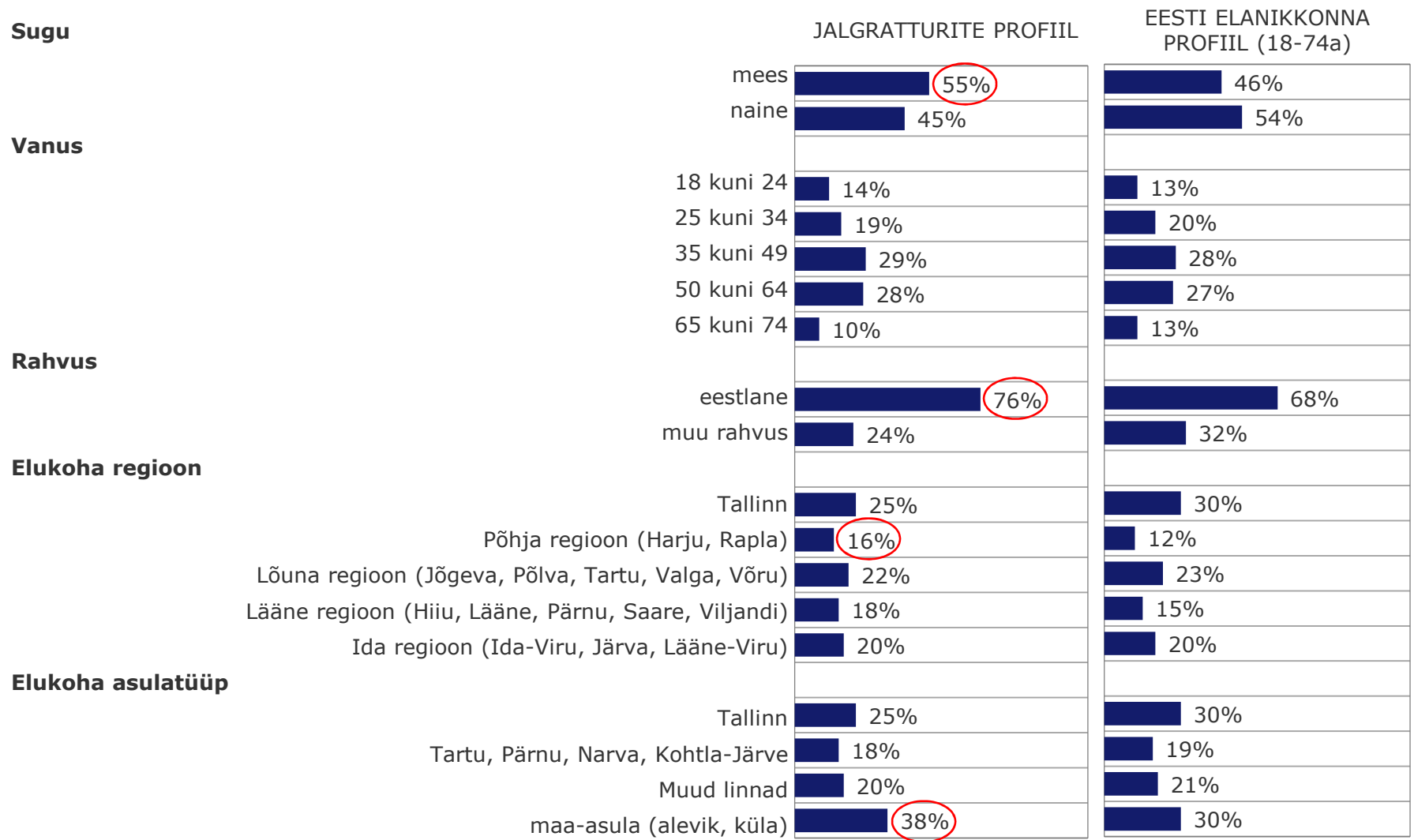
- Ligi kaks kolmandikku nendest jalgratturitest, kes liiguvad maal, hindab rattasõidu tingimusi riigimaanteedel ja nende koosseisu kuuluvatel kergliiklusteedel üldiselt heaks (61% rahul). Keskmisest kõrgem on siin rahulolu Tallinnas ning madalam Põhja- ja Ida-Eesti regioonides.
- Hinnangud rattasõidu võimaluste ja ohutuse suhtes maantee ääres laial teepeenral on pigem negatiivsed – 51% maal sõitvatest ratturitest on rahulolematud. Hinnangud on madalamad Tallinnas ja Põhja regioonis ning kõrgemad Lõuna ja Lääne regioonis.

Jalgratturite hinnangud sõidutingimuste, jalgrattateede seisukorra ja jalgrattateede võrgustiku kohta – vahekokkuvõte_2

- Rattasõidu tingimustega linnades on üldiselt rahul 60% linnas sõitvatest ratturitest. Rahulolu on regiooniti üsna ühtlane, v.a Lääne regioonis, kus pooled vastajad hindavad rattasõidu tingimusi linnades halvaks.
- Linnade jalgrattateede erinevatest omadustest ...
  - ... kõige paremini hinnatakse teekatte olukorda - 79% linnas sõitjatest on rahul, nendest väga rahul - 29% ja pigem rahul - 50%. Rahulolematute jalgrattaga sõitjate osakaal on siin 16% (1% üldse ei ole rahul ja 14% pigem ei ole rahul).
  - Samuti positiivselt hinnatakse jalgrattateede tähistust ja laiust - 73% linnas sõitjatest on rahul, kellest 18% hindavad jalgrattateede tähistust väga heaks ja 55% - pigem heaks. Negatiivselt hindavad jalgrattateede tähistust 23% linnas jalgrattaga sõitvatest inimestest (4% üldse ei ole rahul ja 19% - pigem ei ole rahul).
  - Rahulolematus on suurim ristmike ületamise mugavuse ja ohutuse osas - 30% linnas sõitvatest ratturitest ei ole sellega rahul. Põhja regioonis on rahulolematus veelgi kõrgem - 39%.
- **Jalgratturite arvamused jalgrattateede võrgustiku ja seisukorra kohta**
  - Valdav osa (85%) kõikidest jalgrattaga sõitjatest on nõus väitega, et jalgrattateid on vähe ja jalgrattateede võrgustik on ebaühtlane ja mitteterviklik. Sama arv rattureid toetab seisukohta, et jalgrattateede ära- ja pealesõidud võiksid olla korralikumad.
  - Istepinkidega puhkekohtade olemasolu jalgrattateedel pooldab 68% jalgratturitest.
  - Kergliiklusteede märgistuse osas eelistaksid seitse ratturit kümnest jalgratturite ja jalakäijate teepoolte eraldamist.

Jalgrattaga sõitjate profiil

jalgrattasõidu hooajal vähemalt kord nädalas sõitvad 18–74 a jalgratturid, n=500

TNS Emor

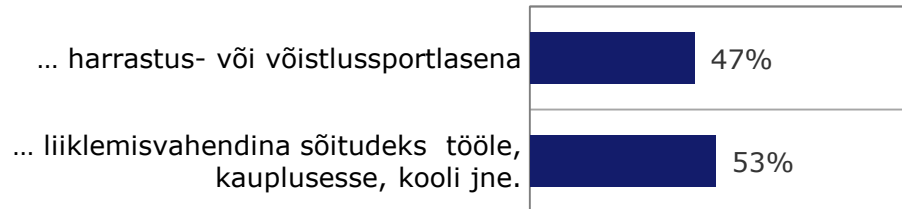
Jalgratturite rahulolu sõidutingimustega Eesti teedel 2013

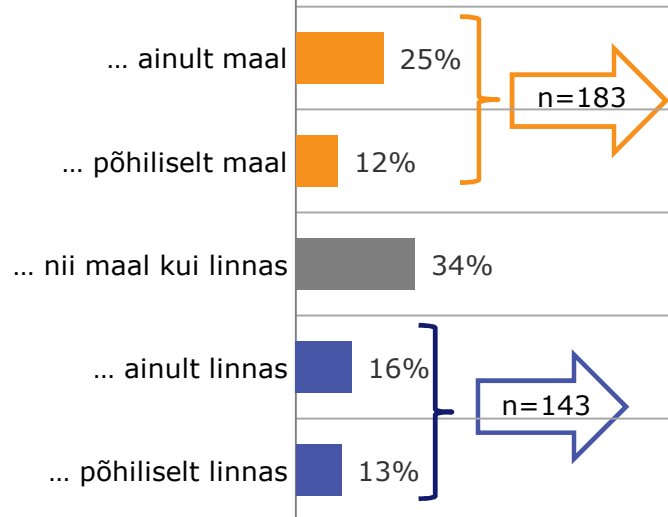
Jalgratta kasutamise eesmärk ja koht

jalgrattasõidu hooajal vähemalt kord nädalas sõitvad 18–74 a jalgratturid

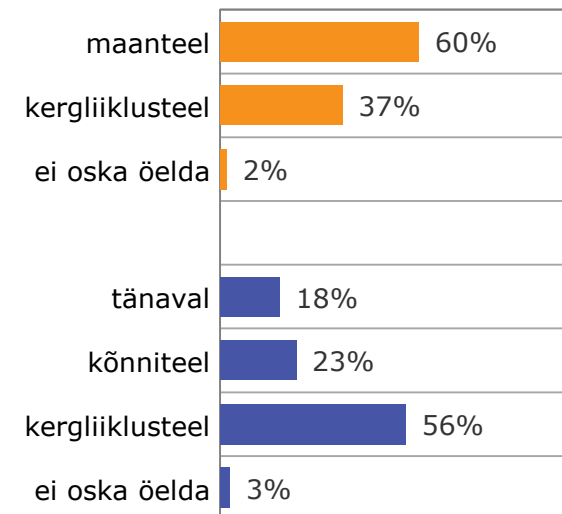
Kas kasutate jalgratast peamiselt ..., n=500

Kas sõidate jalgrattaga ..., n=500

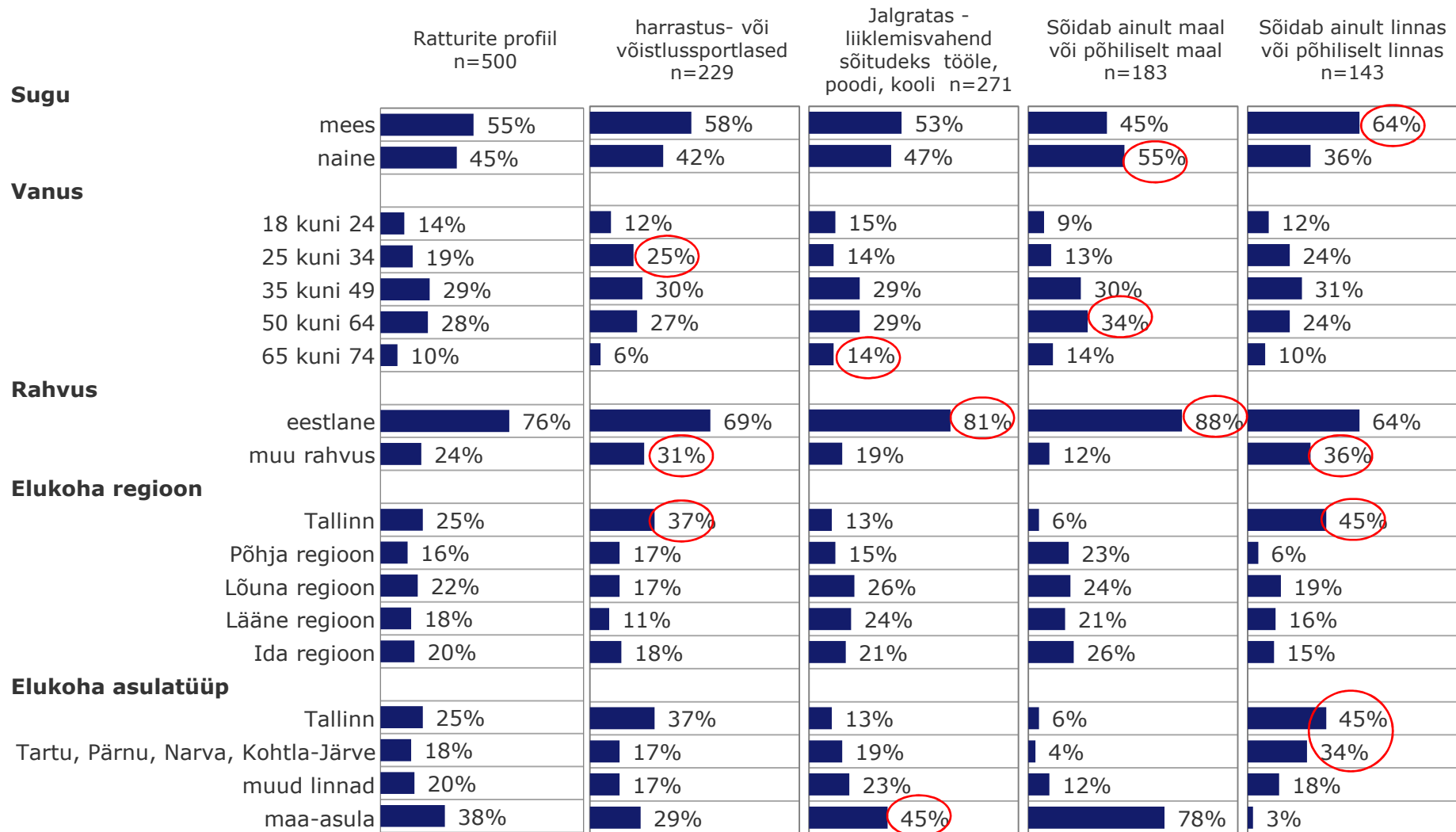

Kas kasutate jalgratast peamiselt:

Jalgratta kasutamise eesmärk ja koht – jalgratturite profiil

jalgrattasõidu hooajal vähemalt kord nädalas sõitvad 18–74 a jalgratturid

TNS Emor

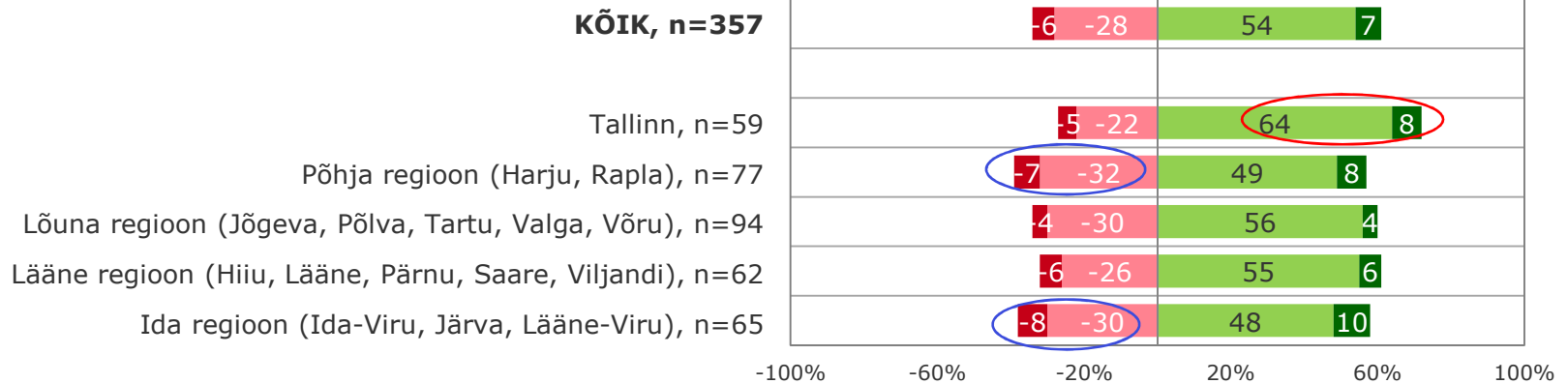
Jalgratturite rahulolu sõidutingimustega Eesti teedel 2013

Jalgratturite rahulolu rattasõidu tingimustega Eesti maanteedel

jalgrattasõidu hooajal vähemalt kord nädalas sõitvad 18–74 a jalgratturid, kes liiguvad ainult maal, põhiliselt maal või nii maal kui ka linnas, n=357

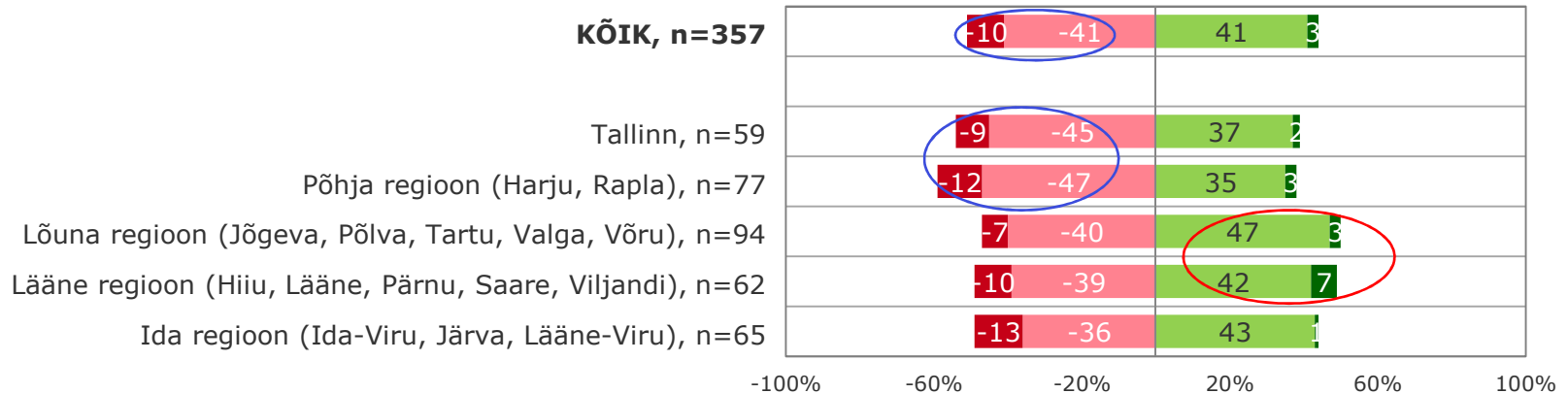
Kuidas Te jalgratturina hindate üldiselt rattasõidu tingimusi Eesti riigimaanteedel ja nende koosseisu kuuluvatel kergliiklusteedel?

■ Väga halvad ■ Pigem halvad ■ Pigem head ■ Väga head

Kuidas hindate rattasõidu võimalusi ja ohutust maantee ääres laial teepeenral?

■ Väga halvad ■ Pigem halvad ■ Pigem head ■ Väga head

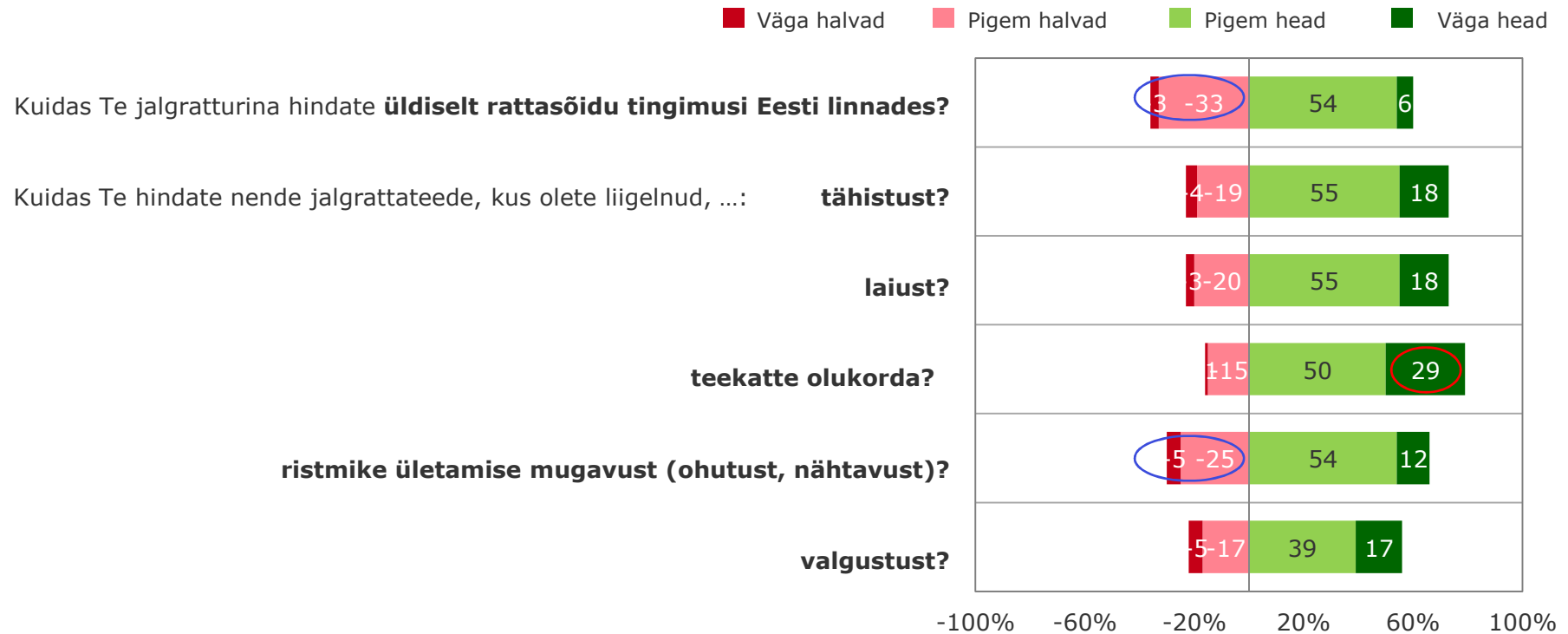

TNS Emor

Jalgratturite rahulolu sõidutingimustega Eesti teedel 2013

Jalgratturite rahulolu rattasõidu tingimustega Eesti linnades

jalgrattasõidu hooajal vähemalt kord nädalas sõitvad 18–74 a jalgratturid, kes liiguvad ainult linnas, põhiliselt linnas või nii linnas kui ka maal, n=317

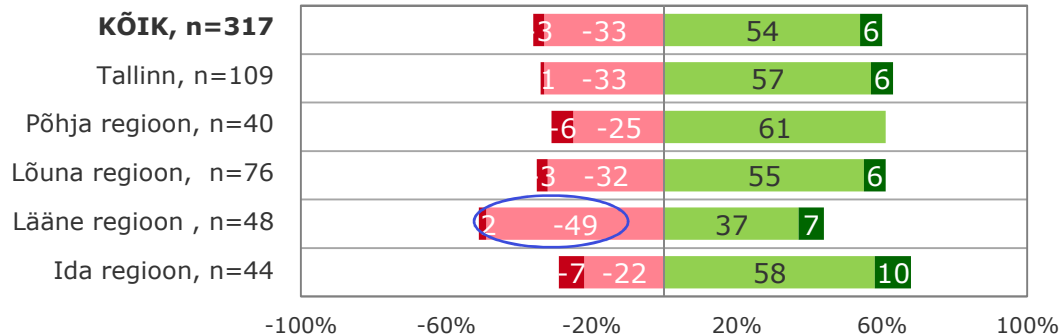

Jalgratturite rahulolu rattasõidu tingimustega Eesti linnades_1

jalgrattasõidu hooajal vähemalt kord nädalas sõitvad 18–74 a jalgratturid, kes liiguvad ainult linnas, põhiliselt linnas või nii linnas kui ka maal, n=317

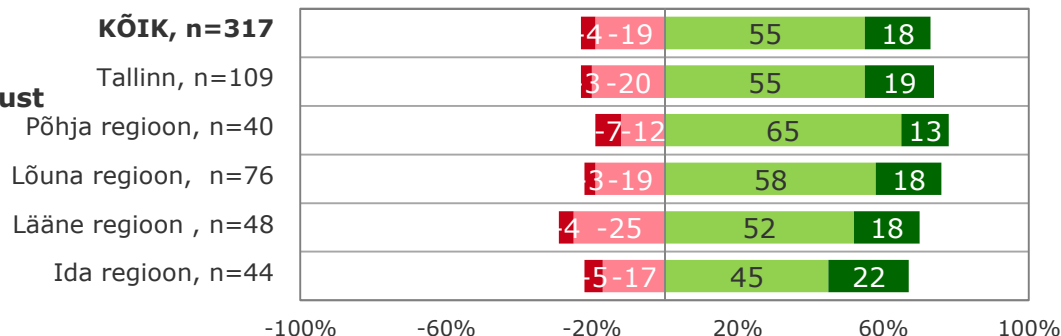
■ Väga halvad
 ■ Pigem halvad
 ■ Pigem head
 ■ Väga head

Kuidas Te jalgratturina hindate üldiselt rattasõidu tingimusi Eesti linnades?

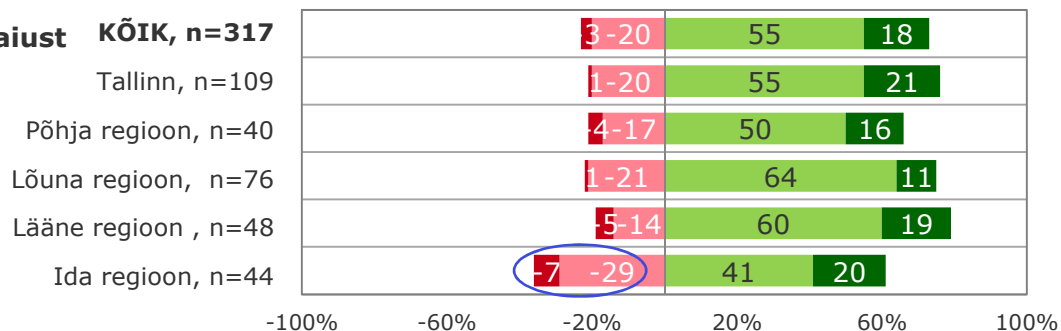

Kuidas Te hindate nende jalgrattateede, kus olete liigelnud, ...:

tähistust

laiust

TNS Emor

Jalgratturite rahulolu sõidutingimustega Eesti teedel 2013

Jalgratturite rahulolu rattasõidu tingimustega Eesti linnades_2

jalgrattasõidu hooajal vähemalt kord nädalas sõitvad 18–74 a jalgratturid, kes liiguvad ainult linnas, põhiliselt linnas või nii linnas kui ka maal, n=317

■ Väga halvad
 ■ Pigem halvad
 ■ Pigem head
 ■ Väga head

Kuidas Te hindate nende jalgrattateede, kus olete liigelnud, ...:

teekatte olukorda

KÕIK, n=317

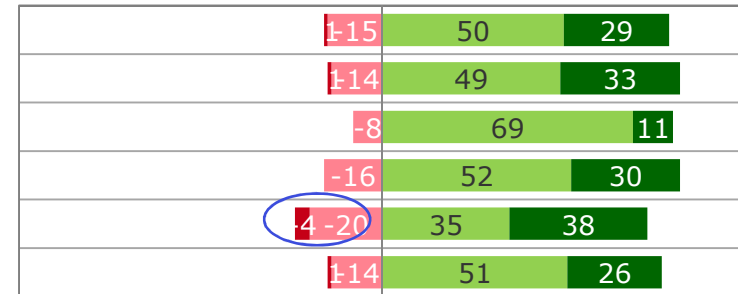
Tallinn, n=109

Põhja regioon, n=40

Lõuna regioon, n=76

Lääne regioon, n=48

Ida regioon, n=44

-100%   -60%   -20%   20%   60%   100%

ristmike ületamise mugavust (ohutust, nähtavust)?

KÕIK, n=317

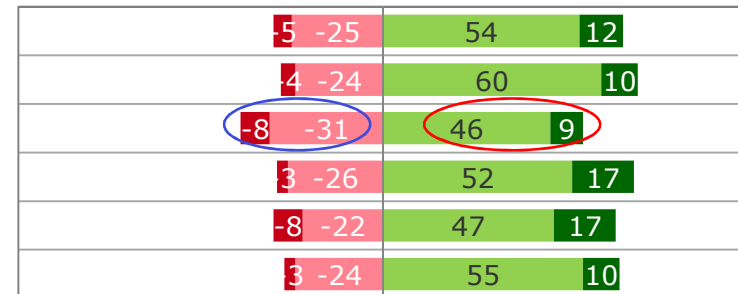
Tallinn, n=109

Põhja regioon, n=40

Lõuna regioon, n=76

Lääne regioon, n=48

Ida regioon, n=44

-100%   -60%   -20%   20%   60%   100%

valgustust?

KÕIK, n=317

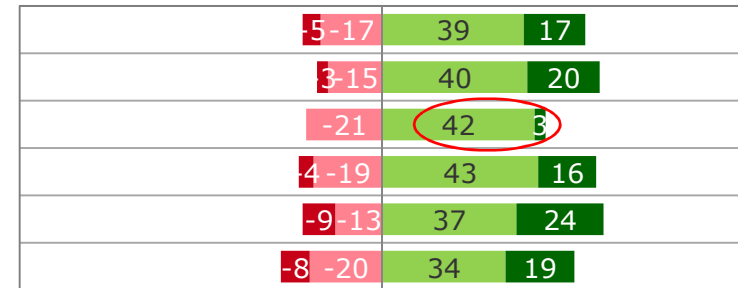
Tallinn, n=109

Põhja regioon, n=40

Lõuna regioon, n=76

Lääne regioon, n=48

Ida regioon, n=44

-100%   -60%   -20%   20%   60%   100%

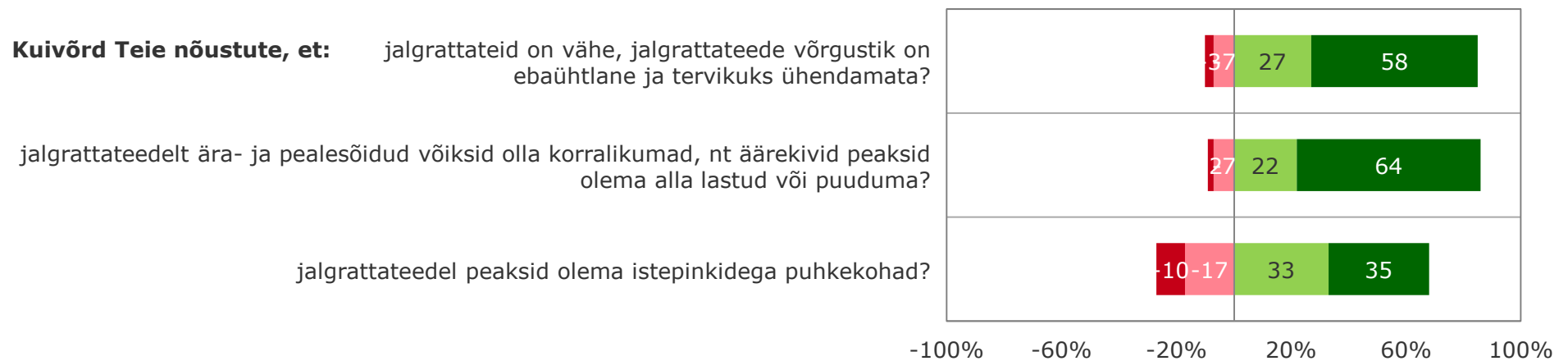
TNS Emor

Jalgratturite rahulolu sõidutingimustega Eesti teedel 2013

Jalgratturite arvamused jalgrattateede võrgustiku ja seisukorra kohta_1

jalgrattasõidu hooajal vähemalt kord nädalas sõitvad 18–74 a jalgratturid, n=500

■ Üldse ei ole nõus ■ Pigem ei ole nõus ■ Pigem nõus ■ Täiesti nõus

Jalgratturite arvamused jalgrattateede võrgustiku ja seisukorra kohta_2

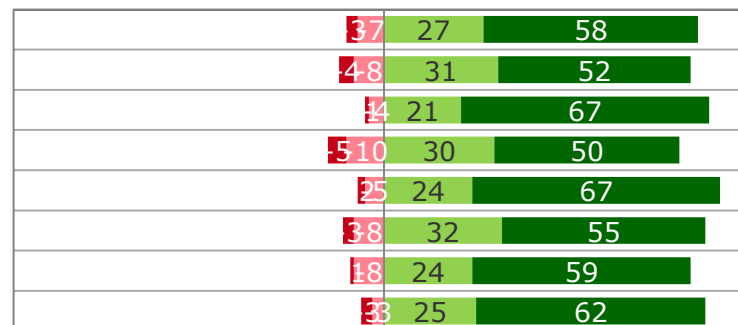
jalgrattasõidu hooajal vähemalt kord nädalas sõitvad 18–74 a jalgratturid

Kuivõrd Teie nõustute, et:

jalgrattateid on vähe, jalgrattateede võrgustik on ebahühtlane ja tervikuks ühendamata?

KÕIK, n=500

elab linnas, n=314
 maa-asulas (alevik, küla), n=186
 Tallinn, n=121
 Põhja regioon, n=87
 Lõuna regioon, n=123
 Lääne regioon, n=84
 Ida regioon, n=85

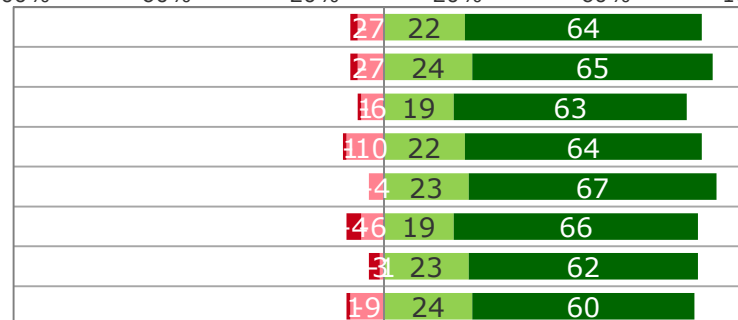

jalgrattateedelt ära- ja pealesõidud võiksid olla korralikumad, nt äärekivid peaksid olema alla lastud või puuduma?

KÕIK, n=500

elab linnas, n=314
 maa-asulas (alevik, küla), n=186
 Tallinn, n=121
 Põhja regioon, n=87
 Lõuna regioon, n=123
 Lääne regioon, n=84
 Ida regioon, n=85

-100% -60% -20% 20% 60% 100%

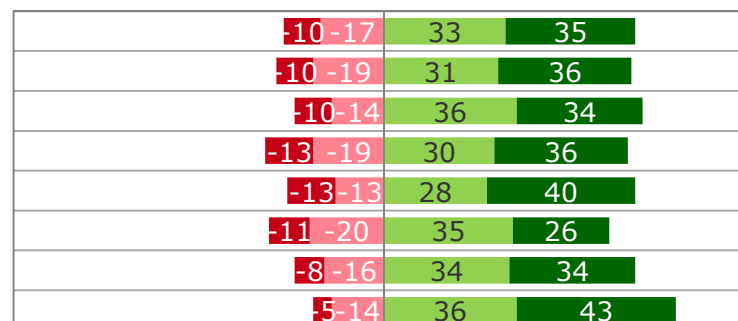

jalgrattateedel peaksid olema istepinkidega puhkekohad?

KÕIK, n=500

elab linnas, n=314
 maa-asulas (alevik, küla), n=186
 Tallinn, n=121
 Põhja regioon, n=87
 Lõuna regioon, n=123
 Lääne regioon, n=84
 Ida regioon, n=85

-100% -60% -20% 20% 60% 100%

■ Üldse ei ole nõus ■ Pigem ei ole nõus ■ Pigem nõus ■ Täiesti nõus

TNS Emor

Jalgratturite rahulolu sõidutingimustega Eesti teedel 2013

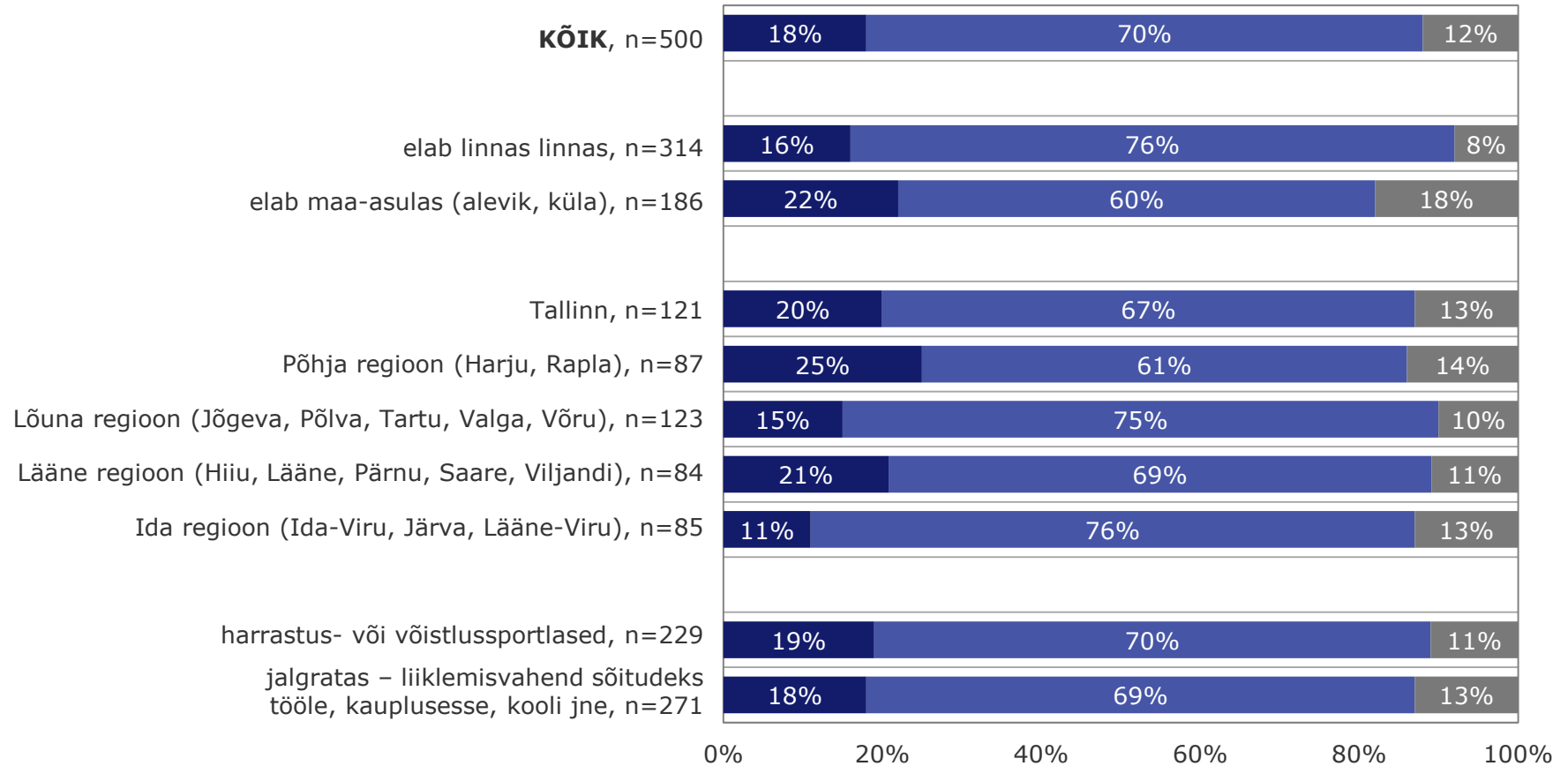

Jalgratturite eelistused kergliiklusteede märgistuse osas

jalgrattasõidu hooajal vähemalt kord nädalas sõitvad 18–74 a jalgratturid

Kui oleks võimalik valida, siis kas Te eelistaksite jalgratturina, et kergliiklusteedel oleksid märgistatud ...

- ... ainult liikumissuunad
- ... eraldi jalgratturite teepool ja jalakäijate teepool
- ... ei oska öelda/ei ole oluline

TNS Emor

Jalgratturite rahulolu sõidutingimustega Eesti teedel 2013

3

Uuringu tulemused: jalgratturite hinnangud liiklusohutuse kohta ja arvamused jalgratturite paiknemisest maanteel

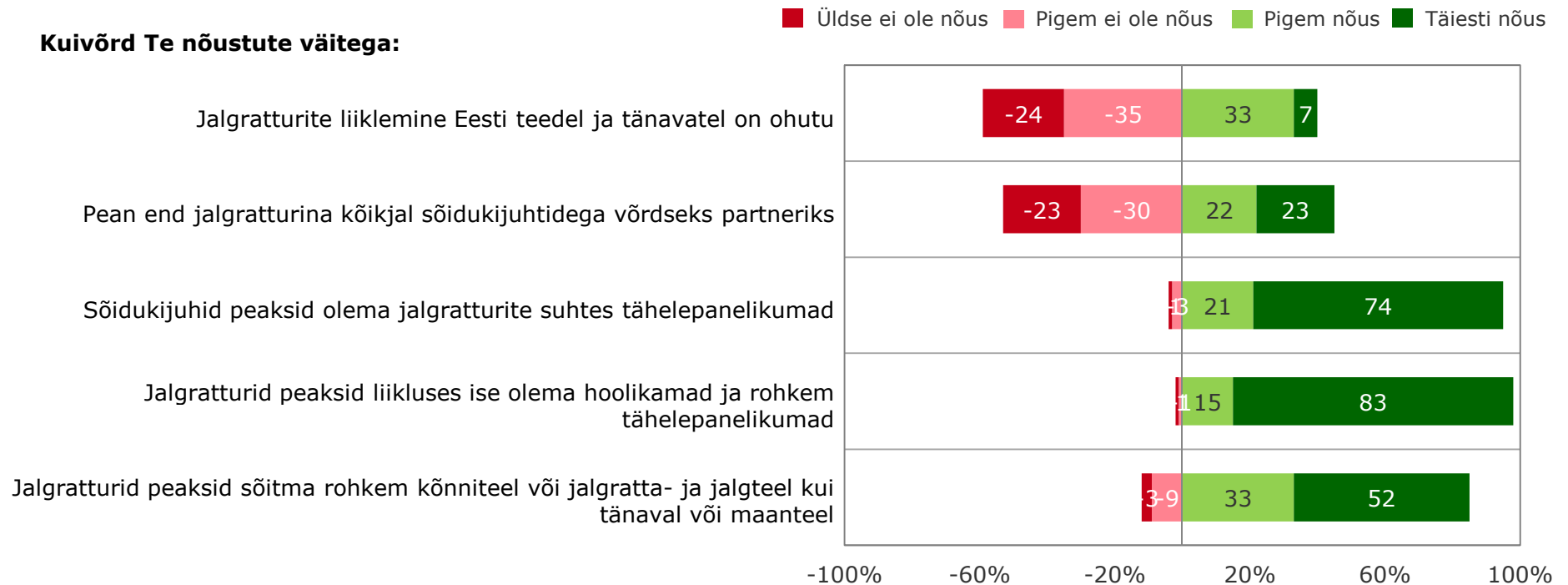
Jalgratturite hinnangud liiklusohutuse kohta ja arvamusd jalgratturite paiknemisest maanteel – vahekokkuvõte_1

- Jalgratturite arvamusd liiklusohutuse kohta Eesti teedel ja tänavatel
  - 59% jalgrattaga sõitjatest on arvamusel, et nende liiklemine Eesti teedel ja tänavatel ei ole ohutu. Eesti keskmisest veelgi kriitilisemad ohutuse suhtes on maapiirkondade ning Põhja ja Lõuna regiooni elanikud.
  - Sõidukijuhtidega võrdseks partneriks peab end 43% kõikidest vastanud jalgratturitest.
  - Enamik uuringus osalenud jalgrattaga sõitjatest on arvamusel, et nii jalgratturid kui ka autojuhid peavad olema üksteise vastu rohkem tähelepanelikumad.
  - Samuti on enamik vastanutest nõus, et jalgratturid peaksid sõitma rohkem kõnniteel või jalgrattateel kui tänaval või maanteel.
- Jalgratturite hoiakud maanteel paiknemise ja kõrvuti ning grupis sõitmise suhtes
  - 81% kõikidest uuringus osalenud jalgratturitest arvab, et jalgrattur peab sõitma maantee paremal teeäärel.
  - 55% kõikidest vastanutest jalgrattaga sõitjatest toetab seisukohta, et jalgratturid võivad kõrvuti sõita ainult väikese liiklusega teedel. Seisukohta, et jalgratturid võivad kõrvuti sõita kõikidel maanteedel, toetab aga vaid 12% kõikidest vastanutest jalgrattaga sõitjatest.
  - 39% vastanutest arvab, et jalgratturid võivad maanteedel vabalt grupis sõita ja autojuhid peavad sellega arvestama ja 83% vastanutest arvab, et jalgratturid võivad maanteedel grupis sõita vaid siis, kui grupi taga on saatemasin.
- Kõige suuremad ohud jalgrattasporidi harrastajatele Eesti teedel
  - Suurimaks ohuks jalgrattasporidi harrastajatele Eesti teedel peetakse üldist madalat liikluskultuuri, liiklejate vähest arvestamist üksteisega.
  - Jalgratturitega toimuvate õnnetuste peamiseks põhjuseks nimetavad uuringus osalenud jalgratturid autojuhtide vähest arvestamist jalgratturitega, nende vähest märkamist. Antud probleemi tajutakse keskmisest rohkem Põhja regioonis.
  - Jalgratturite peamiseks ettepanekuteks nende turvalisuse suurendamiseks on eraldi rattateede olemasolu, maanteed parem seisukord (paremad teekatted, laiemad teeääred, märgistus) ning ohutusvarustuse kandmine. Maanteed paremat seisukorda rõhutati enam Põhja regioonis ning turvavarustuse kandmise vajalikkust - maapiirkondades.

Jalgratturite hinnangud liiklusohutuse kohta

Eesti teedel ja tänavatel_1

jalgrattasõidu hooajal vähemalt kord nädalas sõitvad 18–74 a jalgratturid, n=500

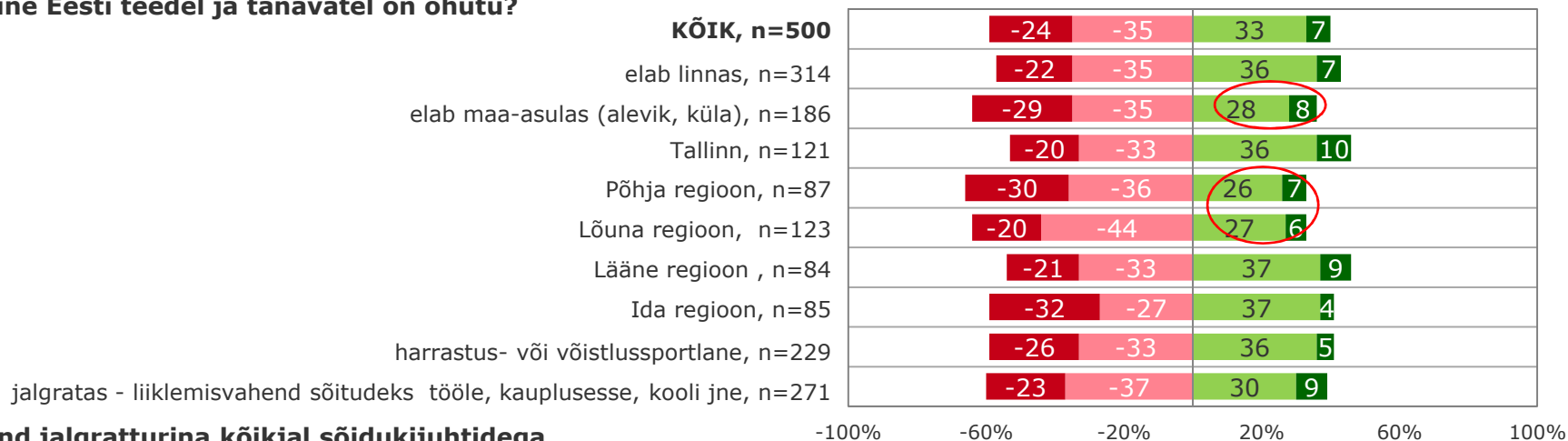

Jalgratturite hinnangud liiklusohutuse kohta Eesti teedel ja tänavatel_2

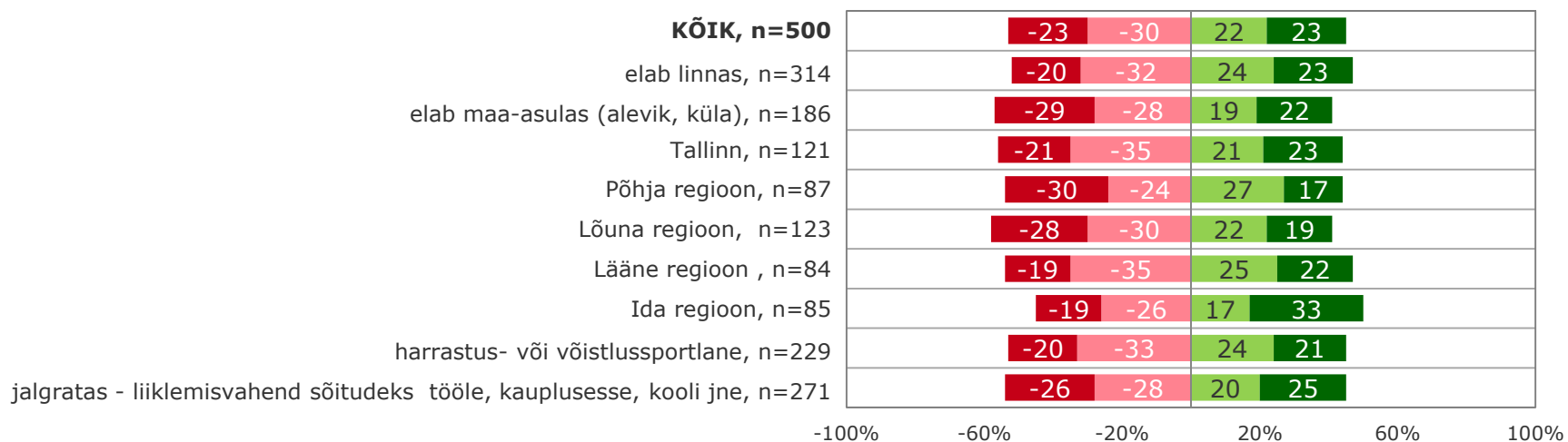
jalgrattasõidu hooajal vähemalt kord nädalas sõitvad 18–74 a jalgratturid

Kuivõrd Te nõustute väitega, et jalgratturite liiklemine Eesti teedel ja tänavatel on ohutu?

■ Üldse ei ole nõus ■ Pigem ei ole nõus ■ Pigem nõus ■ Täiesti nõus

Pea end jalgratturina kõikjal sõidukijuhtidega võrdseks partneriks

TNS Emor

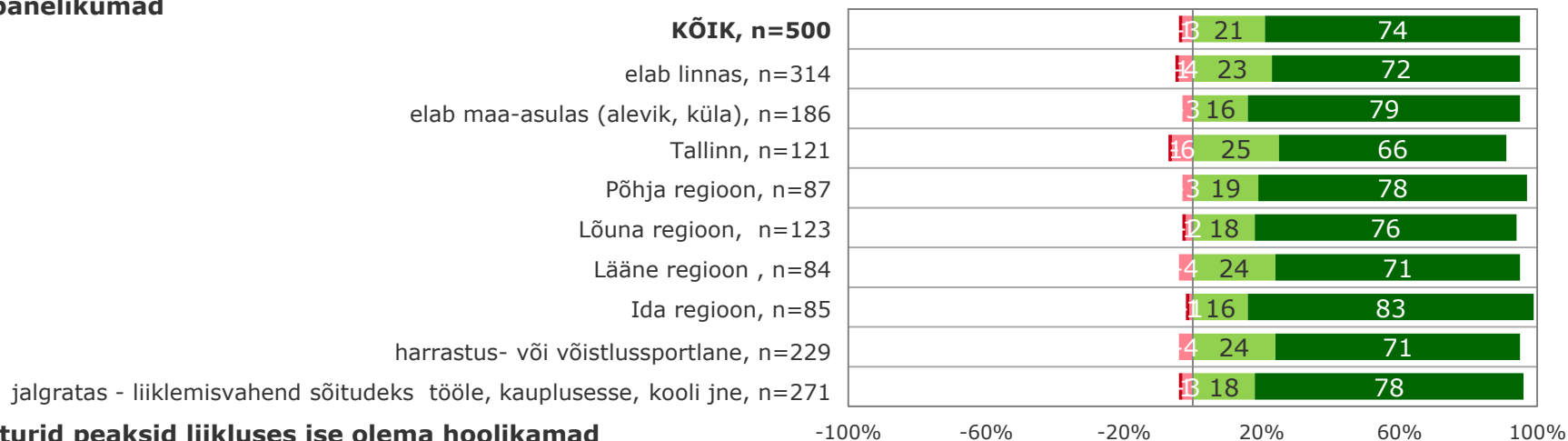
Jalgratturite rahulolu sõidutingimustega Eesti teedel 2013

Jalgratturite hinnangud liiklusohutuse kohta Eesti teedel ja tänavatel_3

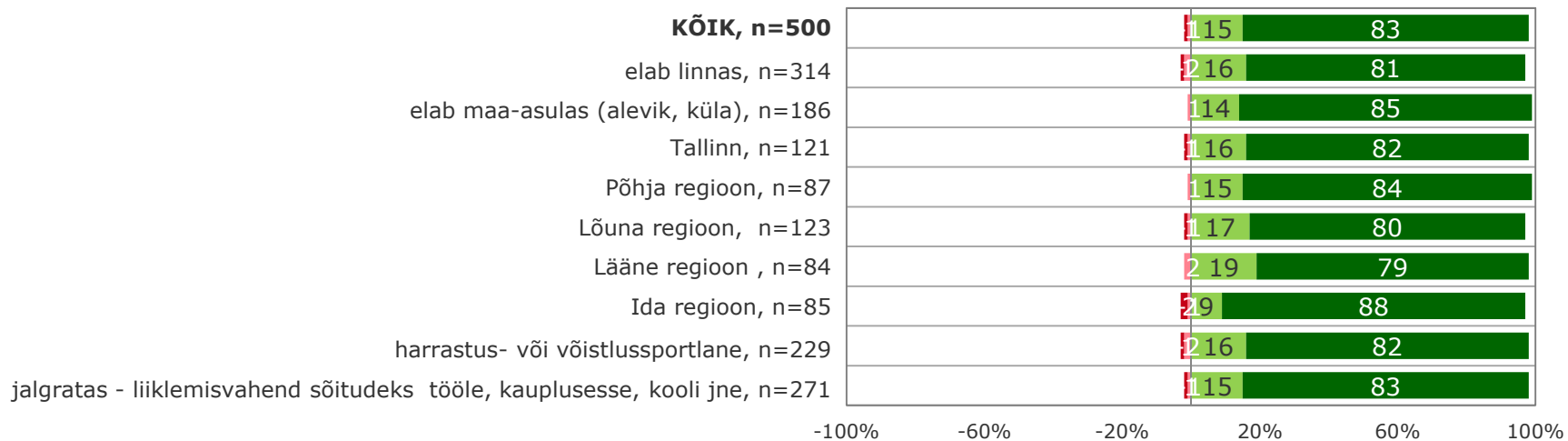
jalgrattasõidu hooajal vähemalt kord nädalas sõitvad 18–74 a jalgratturid

Sõidukijuhid peaksid olema jalgratturite suhtes tähelepanelikumad

■ Üldse ei ole nõus ■ Pigem ei ole nõus ■ Pigem nõus ■ Täiesti nõus

Jalgratturid peaksid liikluses ise olema hoolikamad ja rohkem tähelepanelikumad

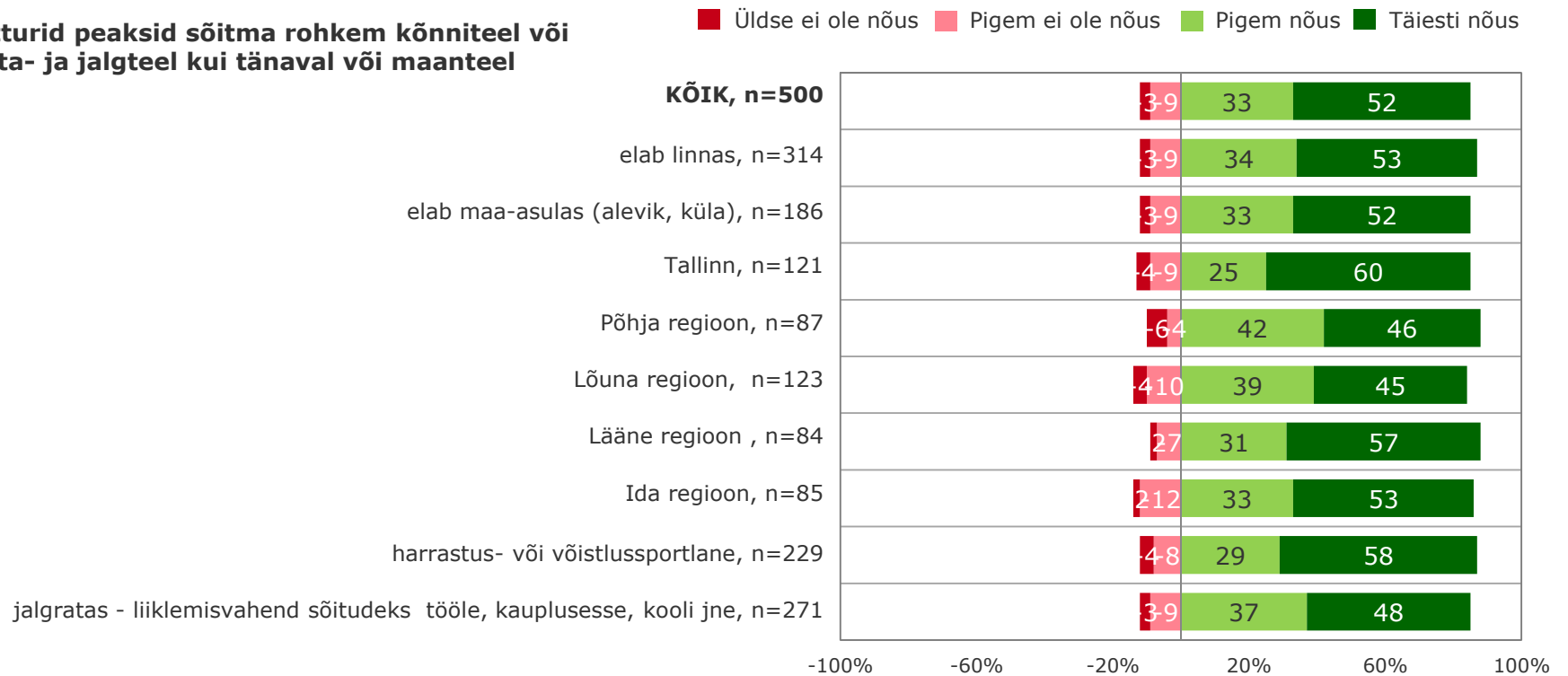
TNS Emor

Jalgratturite rahulolu sõidutingimustega Eesti teedel 2013

Jalgratturite hinnangud liiklusohutuse kohta Eesti teedel ja tänavatel_4

jalgrattasõidu hooajal vähemalt kord nädalas sõitvad 18–74 a jalgratturid

Jalgratturid peaksid sõitma rohkem kõnniteel või jalgratta- ja jalgteel kui tänaval või maanteel

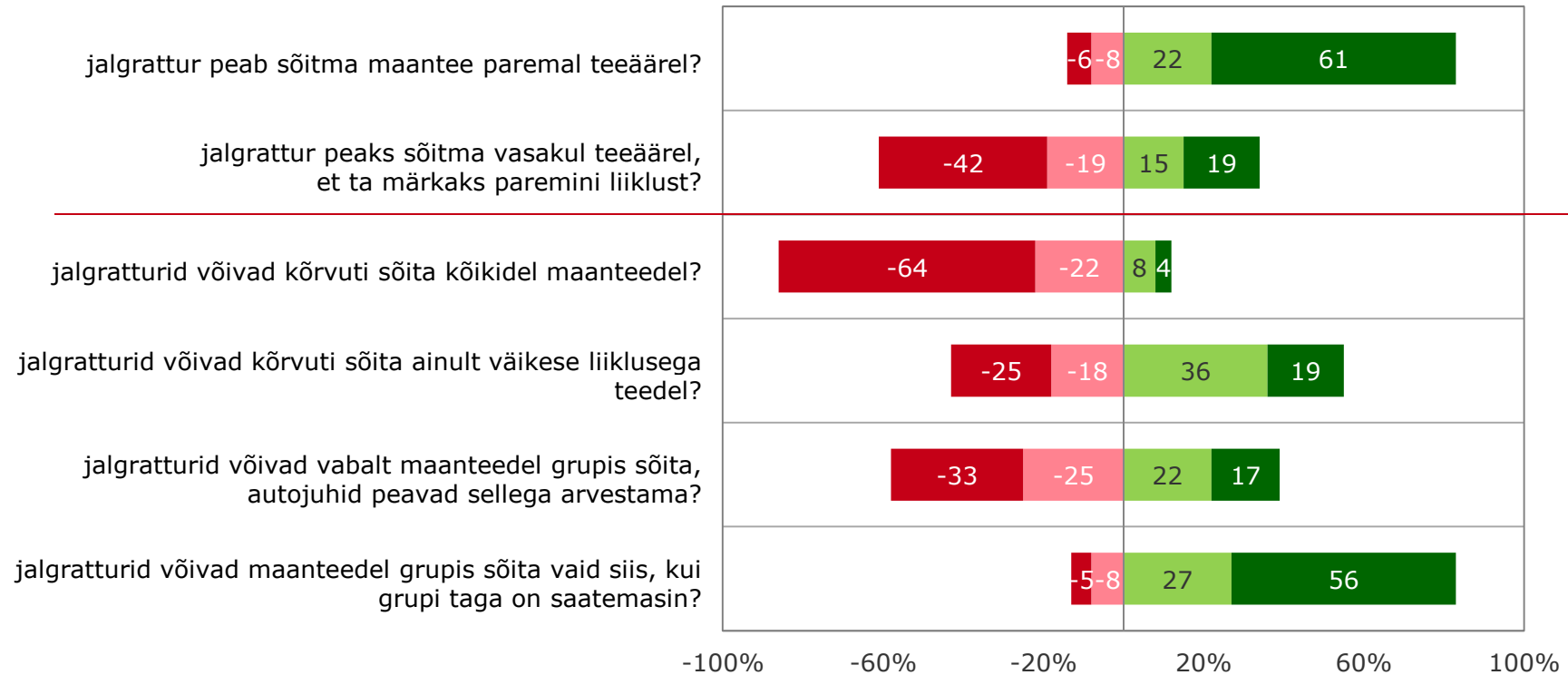

Jalgratturite arvamused jalgratturite paiknemisest maanteel_1

jalgrattasõidu hooajal vähemalt kord nädalas sõitvad 18–74 a jalgratturid, n=500

Kuivõrd Te nõustute, et:

■ Üldse ei ole nõus ■ Pigem ei ole nõus ■ Pigem nõus ■ Täiesti nõus

TNS Emor

Jalgratturite rahulolu sõidutingimustega Eesti teedel 2013

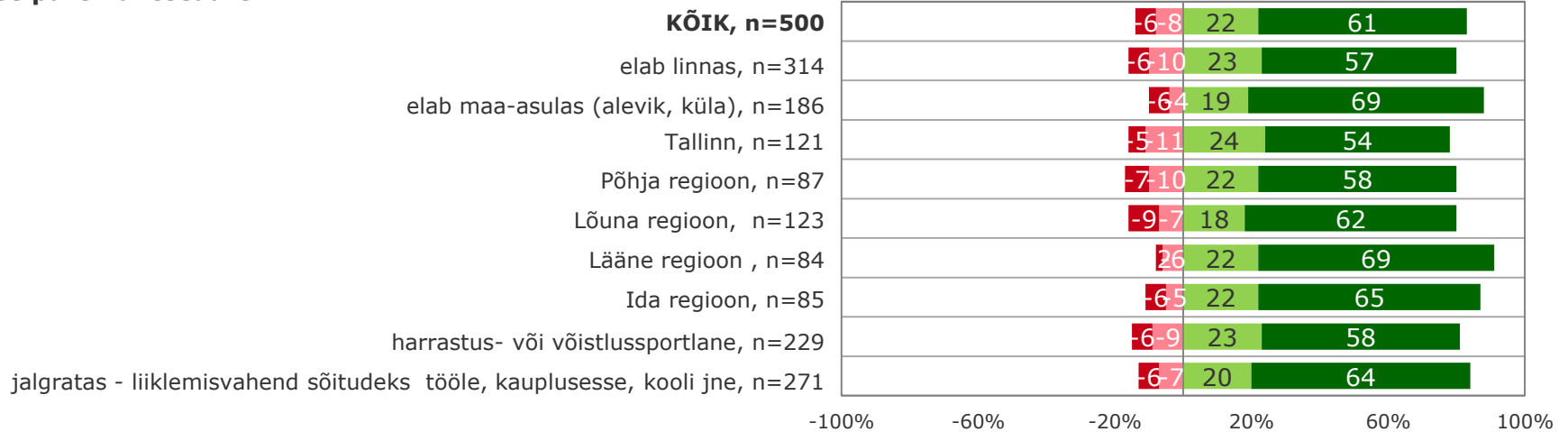

Jalgratturite arvamused jalgratturite paiknemisest maanteel_2

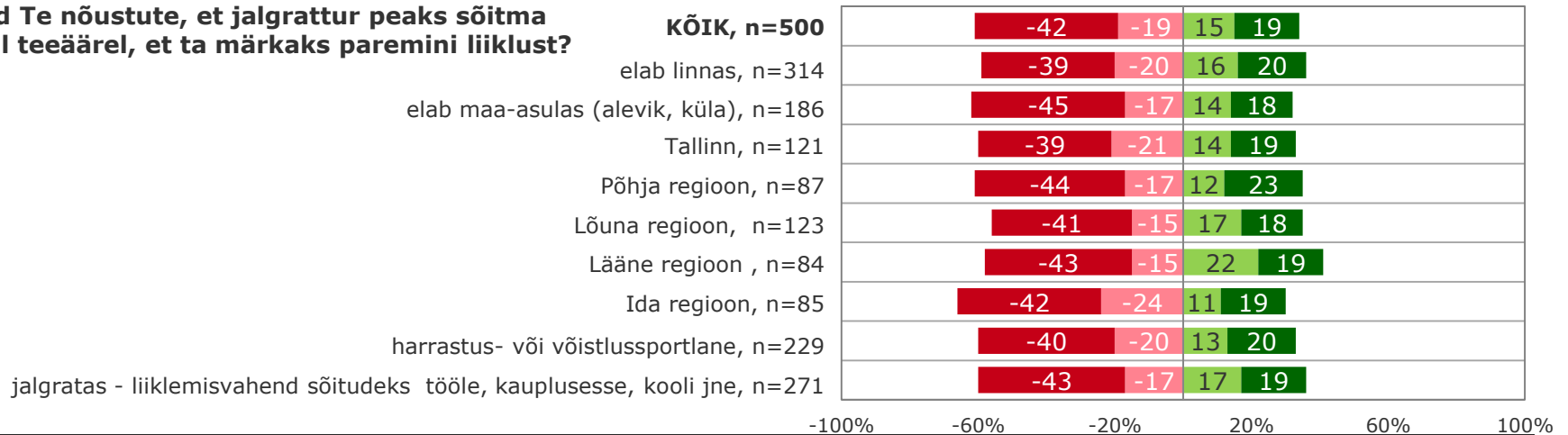
jalgrattasõidu hooajal vähemalt kord nädalas sõitvad 18–74 a jalgratturid

Kuivõrd Te nõustute, et jalgrattur peab sõitma maantee paremal teeäärel?

■ Üldse ei ole nõus ■ Pigem ei ole nõus ■ Pigem nõus ■ Täiesti nõus

Kuivõrd Te nõustute, et jalgrattur peaks sõitma vasakul teeäärel, et ta märkaks paremini liiklust?

TNS Emor

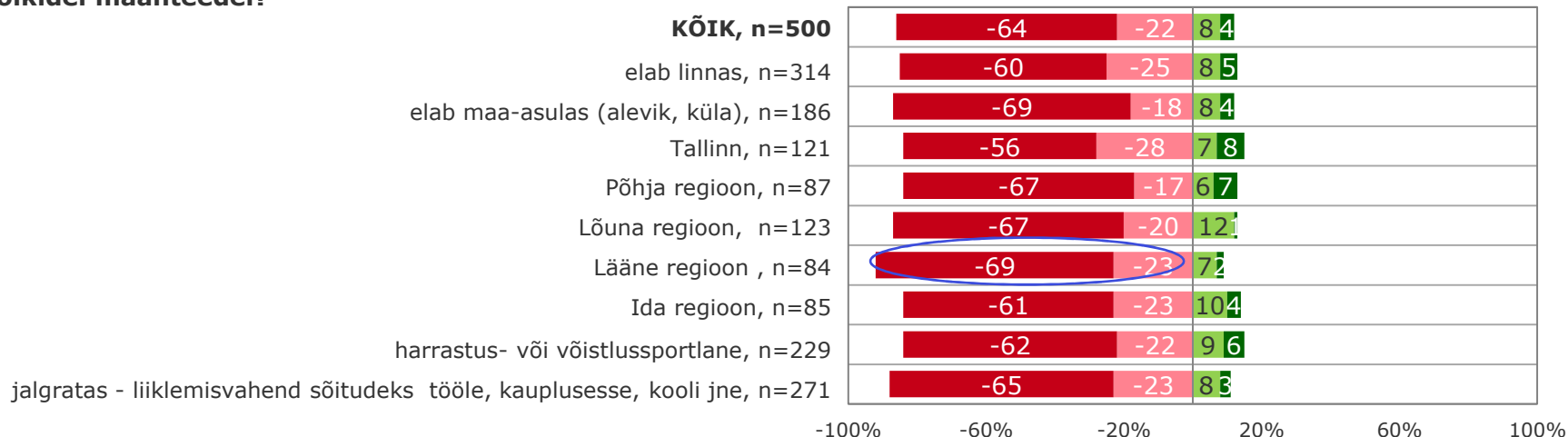
Jalgratturite rahulolu sõidutingimustega Eesti teedel 2013

Jalgratturite arvamused jalgratturite paiknemisest maanteel_3

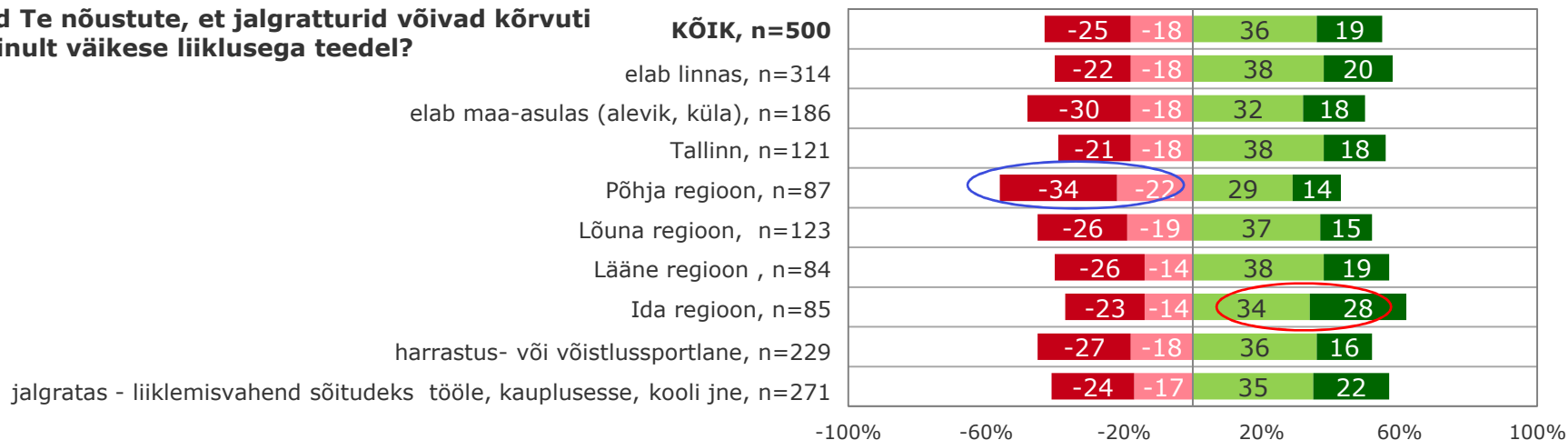
jalgrattasõidu hooajal vähemalt kord nädalas sõitvad 18–74 a jalgratturid

Kuivõrd Te nõustute, et jalgratturid võivad kõrvuti sõita kõikidel maanteedel?

■ Üldse ei ole nõus ■ Pigem ei ole nõus ■ Pigem nõus ■ Täiesti nõus

Kuivõrd Te nõustute, et jalgratturid võivad kõrvuti sõita ainult väikese liiklusega teedel?

TNS Emor

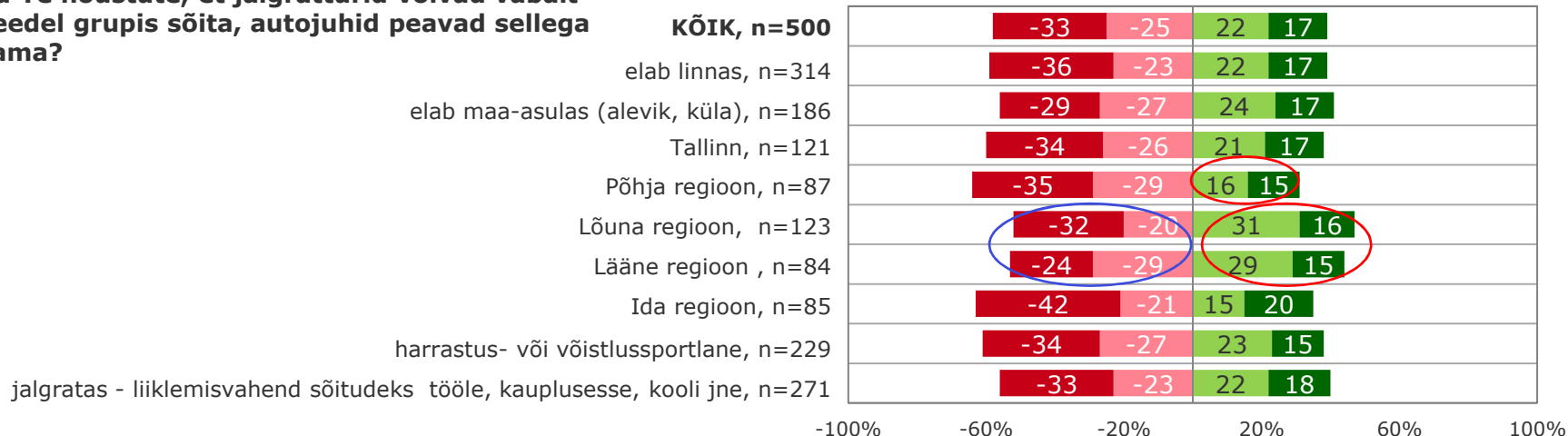
Jalgratturite rahulolu sõidutingimustega Eesti teedel 2013

Jalgratturite arvamused jalgratturite paiknemisest maanteel_4

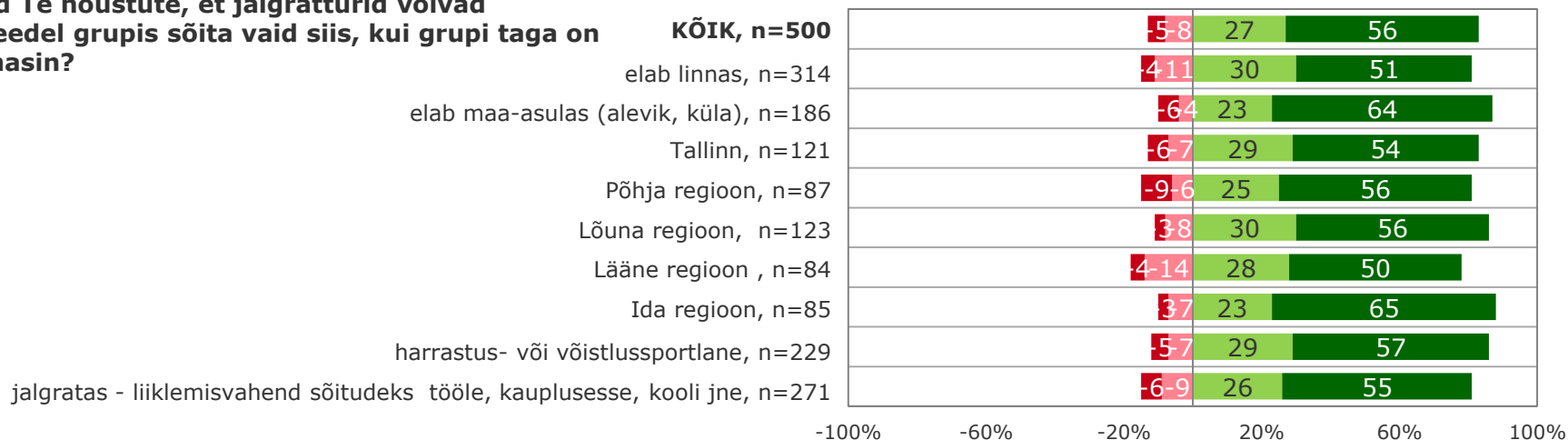
jalgrattasõidu hooajal vähemalt kord nädalas sõitvad 18–74 a jalgratturid

Kuivõrd Te nõustute, et jalgratturid võivad vabalt maanteedel grupis sõita, autojuhid peavad sellega arvestama?

■ Üldse ei ole nõus ■ Pigem ei ole nõus ■ Pigem nõus ■ Täiesti nõus

Kuivõrd Te nõustute, et jalgratturid võivad maanteedel grupis sõita vaid siis, kui grupi taga on saatemasin?

TNS Emor

Jalgratturite rahulolu sõidutingimustega Eesti teedel 2013

4

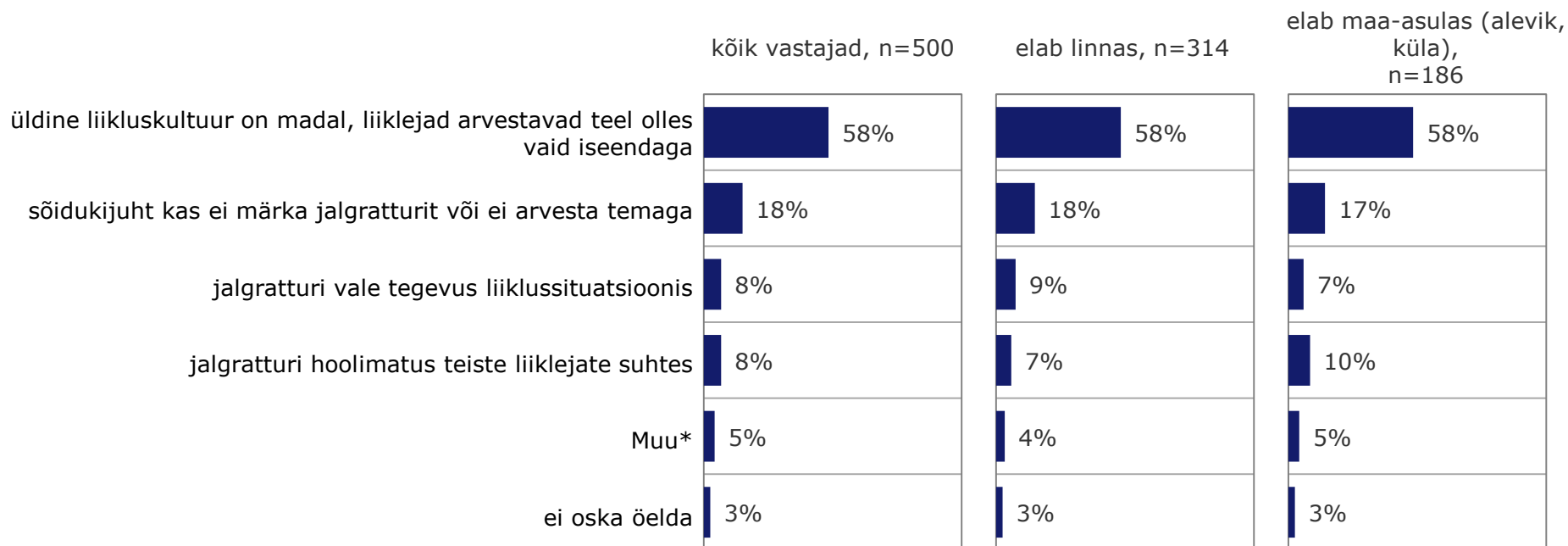
Uuringu tulemused: jalgrattaõnnetuste peamised põhjused, jalgratturite suurimad ohud ja ettepanekud turvalisuse suurendamiseks

Jalgratturite hinnangud – õnnetuste peamised põhjused

jalgrattaspordi harrastajatele Eesti teedel_1

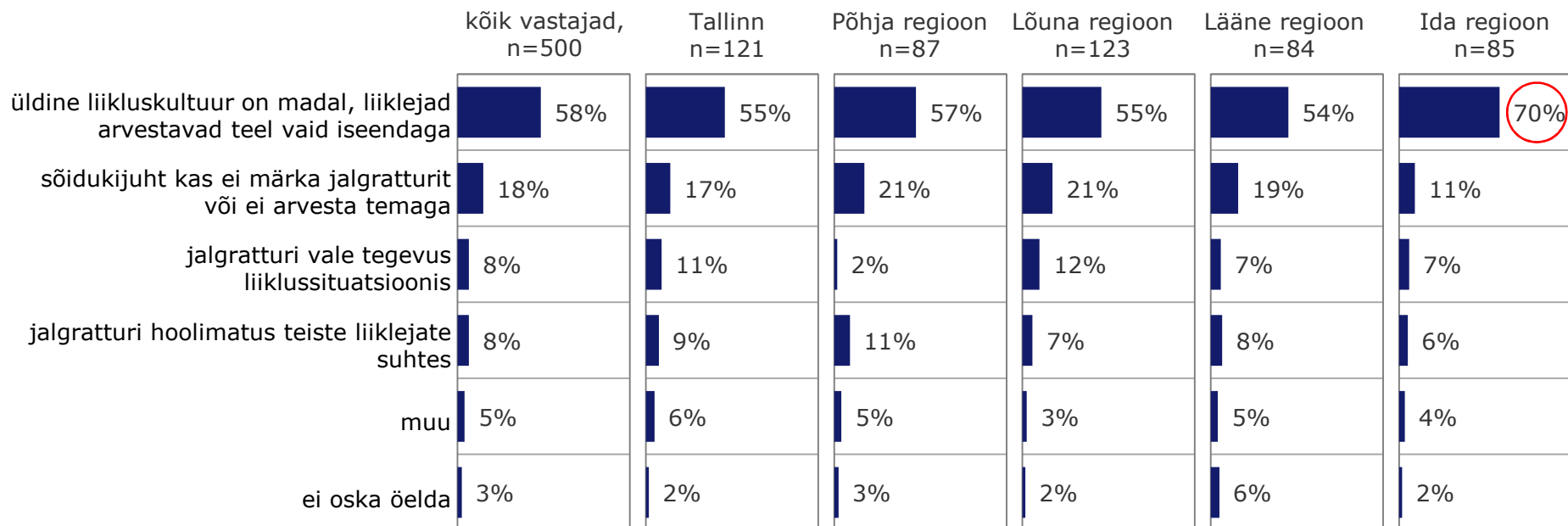
jalgrattasõidu hooajal vähemalt kord nädalas sõitvad 18–74 a jalgratturid

* Muude vastusevariantide all nimetati: tihe ja kiire autoliiklus, kiivri mitte kandmine, jalgratturite mitte/vähe nähtav riietus, halvad teeolud, halb tee seisukord.

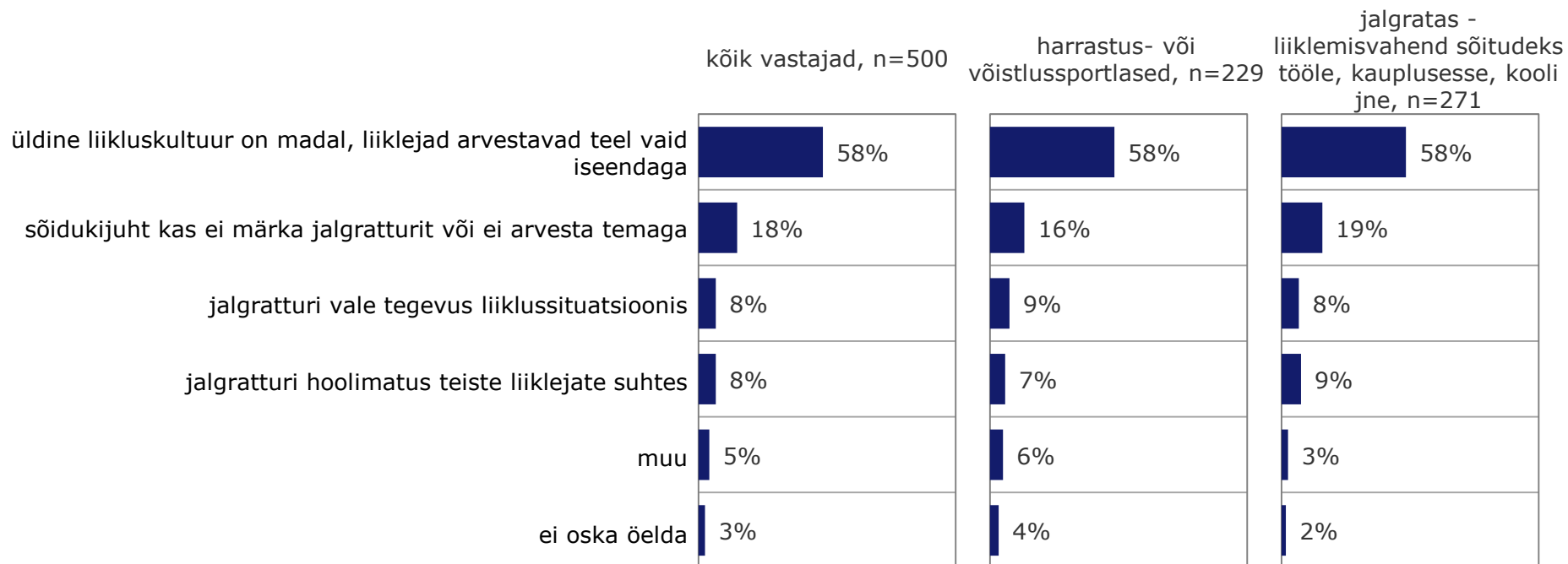
Jalgratturite hinnangud – õnnetuste peamised põhjused jalgrattaspori harrastajatele Eesti teedel_2

jalgrattasõidu hooajal vähemalt kord nädalas sõitvad 18–74 a jalgratturid

Jalgratturite hinnangud – õnnetuste peamised põhjused jalgrattasordi harrastajatele Eesti teedel_3

jalgrattasõidu hooajal vähemalt kord nädalas sõitvad 18–74 a jalgratturid

Jalgratturite hinnangud – jalgratturite suurimad ohud liikluses.

Spontaansed vastused_1

jalgrattasõidu hooajal vähemalt kord nädalas sõitvad 18–74 a jalgratturid

	kõik vastajad, n=500	elab linnas, n=314	elab maa-asulas (alevik, küla), n=186
Autojuhtide madal liikluskultuur, vähene arvestamine ratturitega	38%	39%	36%
Jalgratturite madal liikluskultuur (peaksid ise hoolikamad olema)	14%	15%	13%
Ohtlikud autojuhid (purjus, rullnokad, kihutajad jms)	11%	9%	15%
Sõiduteede seisukord (augud, kitsad teeääred, kõrged teeääred jms)	11%	11%	12%
Suured autod, veoautod / bussid	10%	7%	15%
Ohtlikud liiklusolukorrad	7%	8%	6%
Rattateede vähesus või puudumine	4%	5%	2%
Tähelepanematud jalakäijad	3%	4%	2%
Halb nähtavus, teede puudulik valgustus	2%	3%	1%
Märgistuse puudumine kergliiklusteedel	2%	3%	1%
Muu*	9%	9%	8%
ei oska öelda	14%	13%	15%

* Muude vastusevariantide all nimetati: järelvalveta lapsed, ette jooksvad koerad/loomad, rulluisutajad, kukkumised, vastutuul, maanteel sõitmine, tihe ja kiire autoliiklus, kiivri mitte kandmine.

Jalgratturite hinnangud – jalgratturite suurimad ohud liikluses.

Spontaansed vastused_2

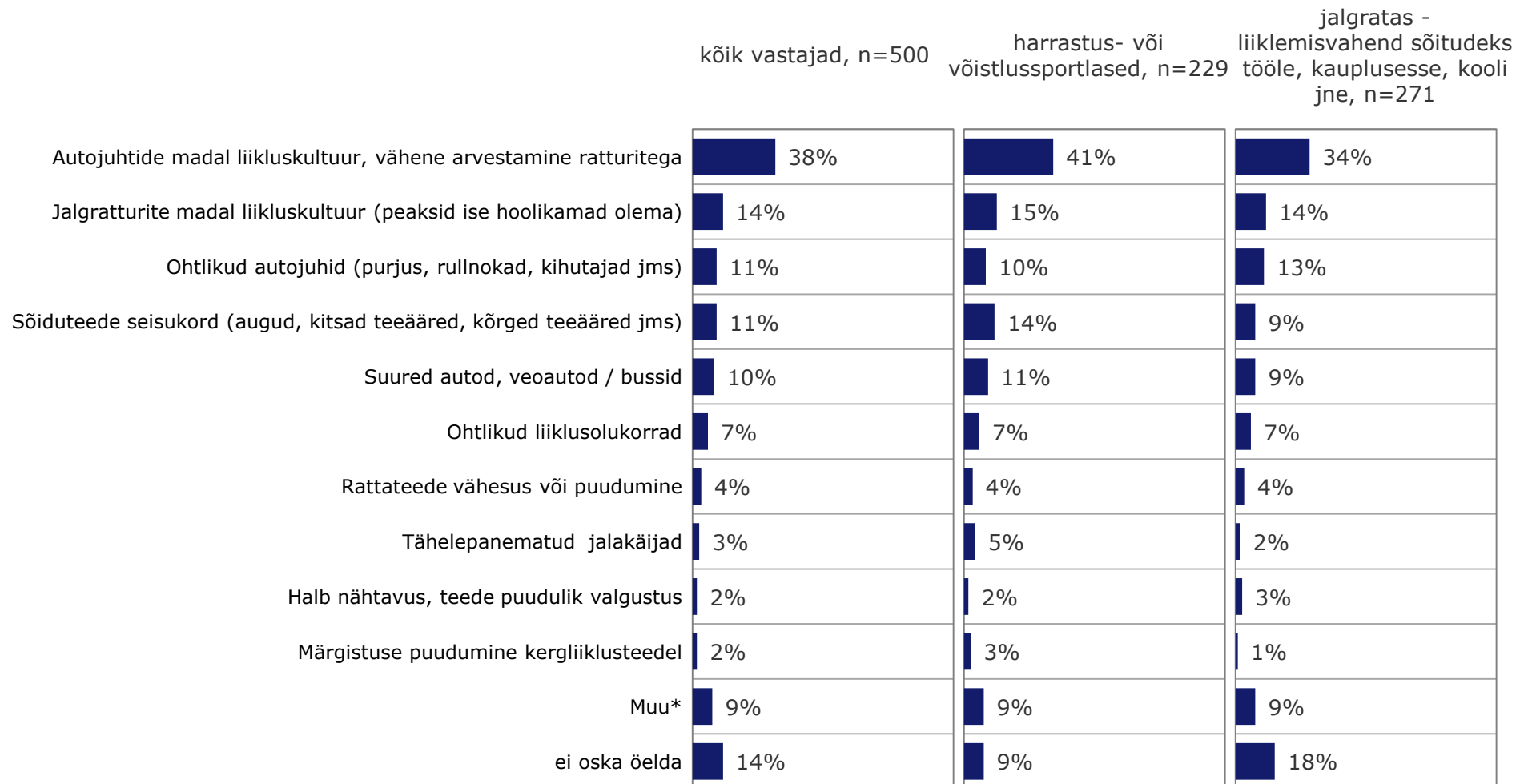
jalgrattasõidu hooajal vähemalt kord nädalas sõitvad 18–74 a jalgratturid

	kõik vastajad, n=500	Tallinn n=121	Põhja regioon n=87	Lõuna regioon n=123	Lääne regioon n=84	Ida regioon n=85
Autojuhtide madal liikluskultuur, vähene arvestamine ratturitega	38%	33%	47%	41%	33%	37%
Jalgratturite madal liikluskultuur (peaksid ise hoolikamad olema)	14%	18%	18%	15%	11%	8%
Ohtlikud autojuhid (purjus, rullnokad, kihutajad jms)	11%	8%	7%	15%	9%	17%
Sõiduteede seisukord (augud, kitsad teeääred, kõrged teeääred jms)	11%	12%	14%	13%	8%	10%
Suured autod, veoautod / bussid	10%	5%	9%	12%	10%	16%
Ohtlikud liiklusolukorrad	7%	12%	4%	14%	3%	1%
Rattateede vähesus või puudumine	4%	4%	4%	3%	3%	3%
Tähelepanematud jalakäijad	3%	5%	4%	4%	2%	1%
Halb nähtavus, teede puudulik valgustus	2%	2%	3%	3%	3%	2%
Mürgistuse puudumine kergliiklusteedel	2%	3%	1%	2%	0%	3%
Muu	9%	7%	13%	11%	6%	7%
ei oska öelda	14%	12%	7%	10%	24%	17%

Jalgratturite hinnangud – jalgratturite suurimad ohud liikluses.

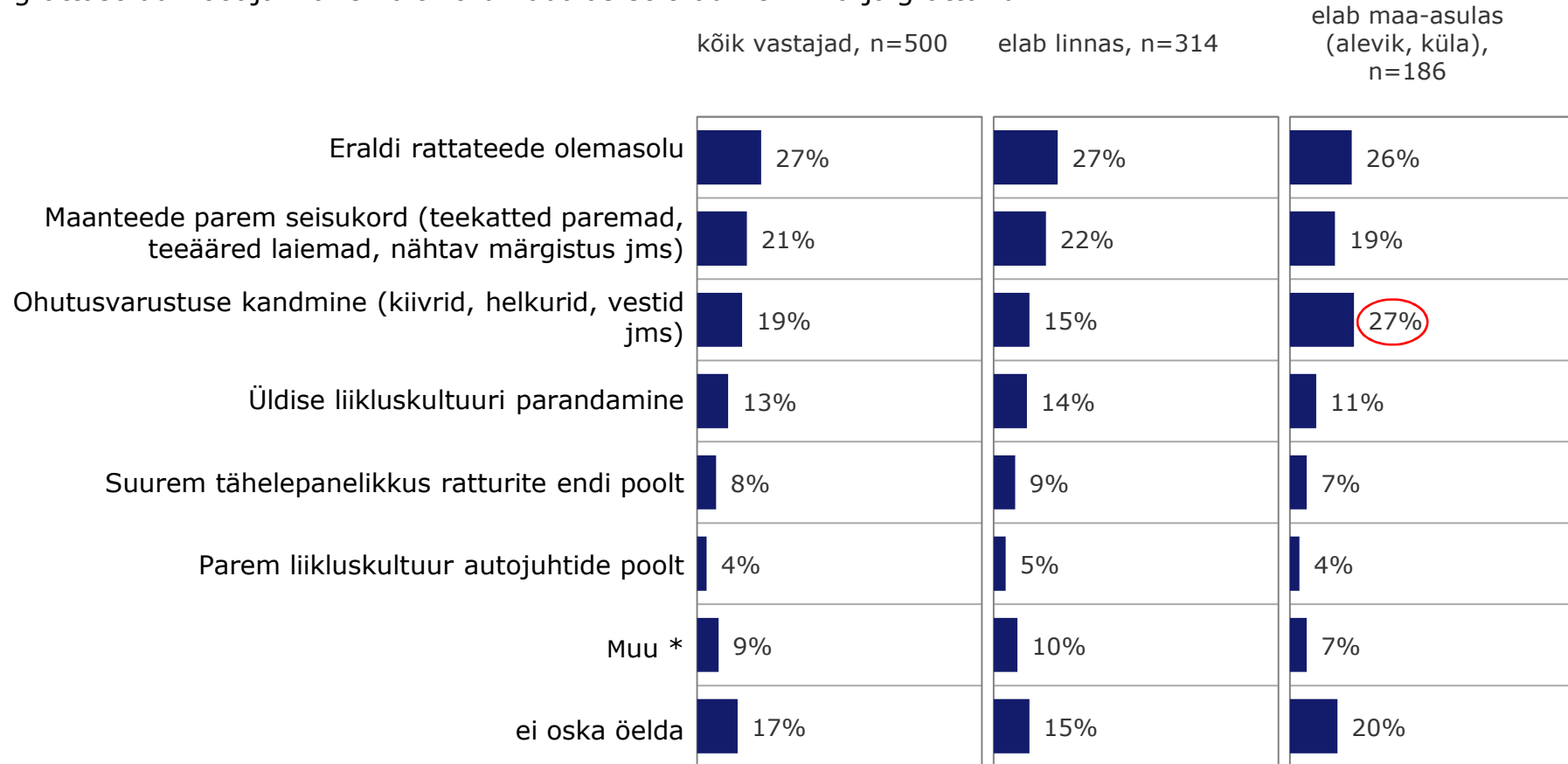
Spontaansed vastused_3

jalgrattasõidu hooajal vähemalt kord nädalas sõitvad 18–74 a jalgratturid

Jalgratturite ettepanekud nende turvalisuse suurendamiseks maanteedel. Spontaansed vastused_1

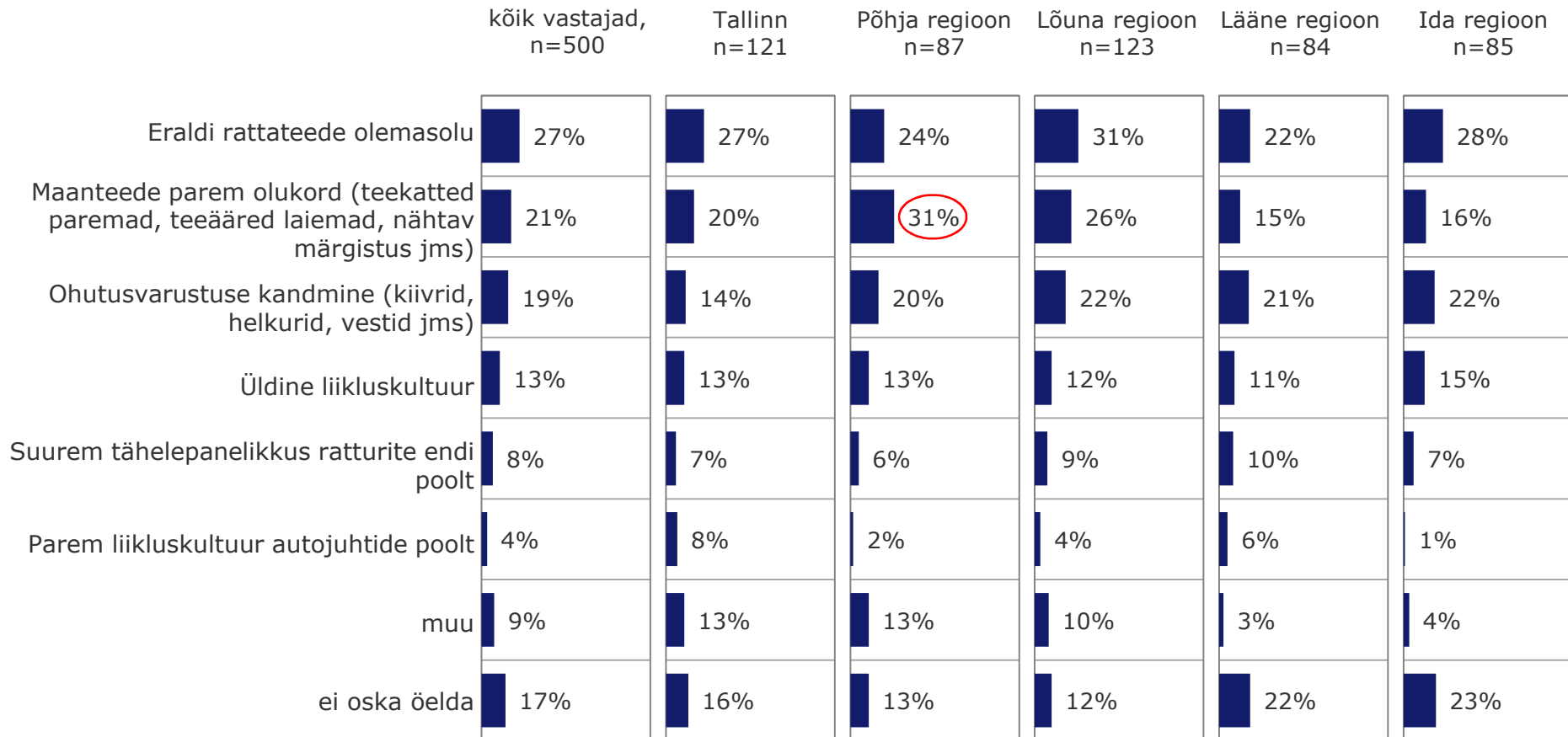
jalgrattasõidu hooajal vähemalt kord nädalas sõitvad 18–74 a jalgratturid

*Muude vastusevariantide all nimetati: teavitustöö ja teavituskampaaniad nii jalgratturitele kui ka autojuhtidele, jalgratturite koolitused ja liikluseeskirjade õpetamine, suurem tähelepanu jalgratturitele autojuhtide õpetamisel autokoolides, suurem politsei kontroll liikluse üle, kohustuslikud load jalgratturitele.

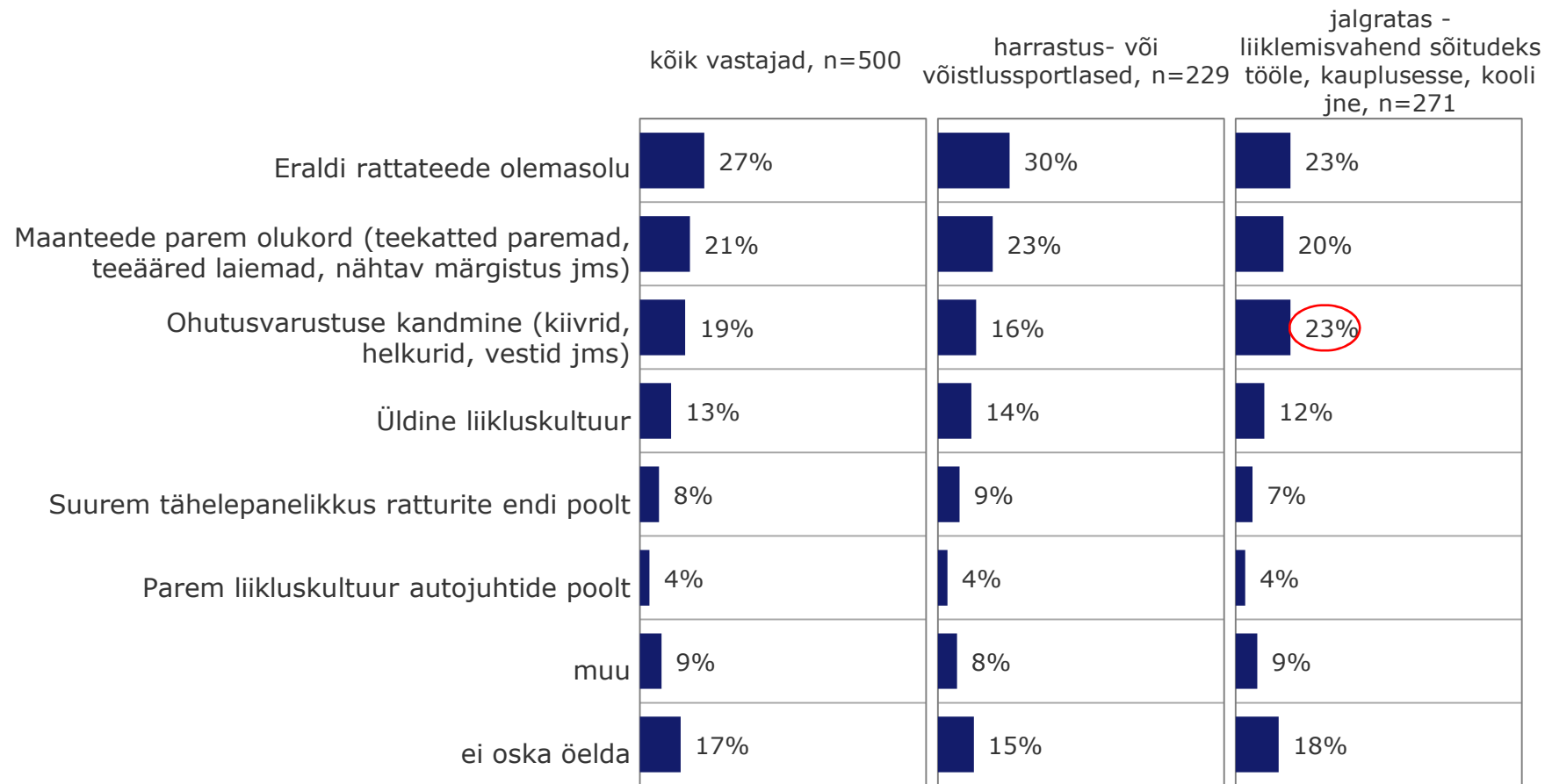
Jalgratturite ettepanekud nende turvalisuse suurendamiseks maanteedel. Spontaansed vastused_2

jalgrattasõidu hooajal vähemalt kord nädalas sõitvad 18–74 a jalgratturid

Jalgratturite ettepanekud nende turvalisuse suurendamiseks maanteedel. Spontaansed vastused_3

jalgrattasõidu hooajal vähemalt kord nädalas sõitvad 18–74 a jalgratturid

Uuringu kokkuvõte_1

■ Jalgratturite rahulolu rattasõidu tingimustega riigimaanteedel ja linnades

- Maal jalgrattaga liiklejad hindavad üldiselt rattasõidu tingimusi riigimaanteedel ja nende koosseisu kuuluvatel kergliiklusteedel heaks – 61% vastanutest on sõidutingimustega pigem rahul või väga rahul. Siiski nähakse siin veel üsna palju arenguruumi, eriti rattasõidu võimaluste ja ohutuse osas maantee ääres laial teepeenral – siin on rahulolematute liiklejate (maal rattaga sõitjad) arv päris suur – 51%. Sellest Eesti keskmisest näitajast veelgi suurem on rahulolematute arv Tallinnas ja Põhja regioonis. Antud probleemi olemasolu toetab ka asjaolu, et maanteede parem seisukord (paremad teekatted, laiemad teeääred, parem märgistus) oli jalgratturite turvalisuse suurendamiseks tehtud spontaansete ettepanekute seas üks olulisemaid.
- Linnas rattaga sõitvatest inimestest on linnade rattasõidu tingimustega üldiselt rahul 60%. Rahulolu on regiooniti üsna ühtlane, v.a Lääne regioonis, kus pooled vastajad hindavad rattasõidu tingimusi linnades halvaks.
- Linnade jalgrattateede erinevatest omadustest kõige paremini hinnatakse teekatte seisukorda (79% linnas sõitjatest on rahul). Samuti positiivselt hinnatakse jalgrattateede tähistust ja laiust (73% rahul). Tähelepanu vajavad ristmike ületamise mugavus ja ohutus – kuigi kaks kolmandikku linnas rattaga sõitjatest on selle aspektiga rahul, on siin ka rahulolematute arv päris kõrge – 30%. Põhja regioonis on see näitaja veelgi suurem – 39%.

Uuringu kokkuvõte_2

■ Jalgratturite ettepanekud jalgrattateede võrgustiku ja seisukorra kohta

- Valdav osa (85%) kõikidest jalgrattaga sõitjatest on nõus väitega, et jalgrattateid on vähe ja jalgrattateede võrgustik on ebaühtlane ja mitteterviklik. Sama arv rattureid toetab seisukohta, et jalgrattateede ära- ja pealesõidud võiksid olla korralikumad.
- Kergliiklusteede märgistuse osas eelistaksid seitse ratturit kümnest jalgratturite ja jalakäijate teepoolte eraldamist. Ka jalgratturite spontaansetest ettepanekutest nende liiklusohutuse parandamiseks oli üks olulisemaid eraldi rattateede olemasolu.

■ Jalgratturite arvamused liiklusohutuse kohta Eesti teedel ja tänavatel

- Jalgrattaga liiklemine Eesti teedel ja tänavatel ei ole ohutu – nii arvab kuus jalgratturit kümnest (59% respondentidest). Eesti keskmisest veelgi kriitilisemad on siin maapiirkondade ning Põhja (66%) ja Lõuna regiooni (64%) elanikud. Vähesele ohutusele viitab ka fakt, et sõidukijuhtidega võrdseks partneriks peab end vaid 43% kõikidest vastanud jalgratturitest.
- Suurimaks ohuks jalgrattaga sõitjatele Eesti teedel peetakse üldist madalat liikluskultuuri, liiklejate vähest arvestamist üksteisega – nii jalgratturid kui ka autojuhid peaksid olema üksteise suhtes rohkem tähelepanelikumad. Siiski rõhutavad ratturid rohkem autojuhtide (mitte enda) käitumist, nendepoolset jalgratturite märkamist, lugupidamist, arvestamist.
- Olulisimateks jalgratturite ettepanekuteks nende turvalisuse suurendamiseks maanteedel olid: eraldi rattateede olemasolu, maanteede parem seisukord (paremad teekatted, laiemad teeääred, nähtav märgistus) ning ohutusvarustuse kandmine (kiivrid, helkurid, vestid). Teiste ettepanekute hulgas viidati ka vajadusele teavituskampaaniate järele, mis oleksid suunatud nii jalgratturitele kui ka autojuhtidele.

5

Tehniline osa: uuringu teostamise metoodika, valimi kirjeldus ja demograafiline mudel

Metoodika ja valimi kirjeldus

- CATI-bussi üldkogum: Eesti Vabariigi alalised elanikud vanuses 15 ja vanemad (01.01.2013. a kokku 1 085 309 inimest).
- Ühe CATI-bussi valim on 550 inimest. Selle moodustamisel kasutame üldkogumi proportsionaalset mudelit. Eeldame, et telefoniküsitlus võimaldab ligipääsu kogu uuritavale sihtrühmale ehk kõikidel üldkogumisse kuuluvatel inimestel on võrdne võimalus vastajaks sattuda.
  - Et saada kokku 500 käesoleva uuringu sihtrühma esindajat (Eesti elanikud vanuses 18–74 aastat, kes sõidavad jalgrattaga hooaja jooksul (kevadest sügiseni) vähemalt kord nädalas), panime käesoleva uuringu küsimused nelja järjestikusse CATI-bussi (st, igast CATI-bussist filtreerisime välja ja küsitlesime sihtrühma esindajaid).
- Valimi moodustamise printsiibid:
  - 50% valimist lauatelefonide omanikud. Leiame nad telefonide tüvenumbrite registri abil lihtsa juhuvaliku teel, kolm viimast numbrit genereerib arvuti. Vastaja valikuks kodudes kasutame noorte meeste–noorte naiste reeglit. Lauatelefonidega varustatus linnas on 44% ja maal 32% (TNS Emori CAPI-buss 2012);
  - 50% valimist vaid mobiiltelefoni omavad inimesed (Eesti 15–74 a elanike seas on neid 58%. Allikas: TNS Emori CAPI-buss 2012). Leiame nad juhuvalikuga TNS Emori eelvärvatute andmebaasist.
- Küsitluse käigus kujunenud valimi struktuuri võrdleme vastavate näitajatega üldkogumi kohta. Vajaduse korral kaalume valimit esinduslikkuse tagamiseks.

Valimi mudel ja selle jaotus

Valimi suurus

500

Piirkonna tasandil standardset kaalutavad lõiked

Liigituse nimi	Lõigete sisu	Üldkogum (ESA 01.01.2013)		Planeeritud valim	Tegelik valim		Kaalutud jaotus		
		Abs. arv	%		Arv	%	Kaal	Arv	%
KOKKU		975214	100,00%	500	500	100,00%		500	100,00%
PIIRKOND	Tallinn	305 551	31,33%		158	31,60%	0,9937	157	31,40%
	Põhja-Eesti	167 476	17,17%		87	17,40%	0,9885	86	17,20%
	Lääne-Eesti	108 717	11,15%		47	9,40%	1,1915	56	11,20%
	Tartu piirkond	136 384	13,99%		75	15,00%	0,9333	70	14,00%
	Lõuna-Eesti	101 503	10,41%		75	15,00%	0,6933	52	10,40%
	Virumaa	155 583	15,95%		58	11,60%	1,3793	80	16,00%
ASULATÜÜP	Pealinn	305 551	31,33%	158	158	31,60%	0,9937	157	31,40%
	Suur linn	175 787	18,03%	184	69	13,80%	1,3043	90	18,00%
	Muu linn	184 906	18,96%		117	23,40%	0,8120	95	19,00%
	Alevik/küla	308 970	31,68%	158	156	31,20%	1,0128	158	31,60%
SUGU	Mehed	463 388	47,52%	237	234	46,80%	1,0128	237	47,40%
	Naised	511 826	52,48%	263	266	53,20%	0,9850	262	52,40%
VANUS	15-24	152 670	15,66%	78	73	14,60%	1,0685	78	15,60%
	25-34	181 044	18,56%	93	93	18,60%	1,0000	93	18,60%
	35-49	261 155	26,78%	134	137	27,40%	0,9781	134	26,80%
	50-64	257 899	26,45%	195	108	21,60%	1,2222	132	26,40%
	65-74	122 446	12,56%		89	17,80%	0,7079	63	12,60%
RAHVUS	Eestlased	670 520	68,76%		393	78,60%	0,8753	344	68,80%
	Muu rahvus	304 694	31,24%		107	21,40%	1,4579	156	31,20%

TNS Emor

Jalgratturite rahulolu sõidutingimustega Eesti teedel 2013

Küsitlus

- Küsitlus toimus TNS Emori 40 töökohaga küsitluskeskuses. Intervjuu käiku ja valimi proportsioone kontrollib spetsiaalne tarkvara Bellview Fusion.
- CATI-meetod (arvuti abil tehtavad telefoniintervjuud):
ankeedi küsimused kuvatakse arvuti ekraanil ja vastused sisestab küsitleja kohe arvutisse. Filtrid ja roteerimised on programmeeritud, vähendades nii vigu küsitlemisel.
- Kõik meie küsitlejad on läbinud koolitusprogrammi. Keerukamate projektide puhul teeme ka erikoolituse.
- Küsitlustöös osales 20 vastava ettevalmistuse saanud ASi Emor küsitlejat. Intervjuude keskmine pikkus oli 3,5 minutit.
- Kokku tegid küsitlejad 25 887 kontaktivõttu, neist:
  - 500 juhul viidi intervjuu läbi;
  - 2183 juhul keelduti intervjuust;
  - 366 juhul ei olnud valitud numbril sihtrühma esindajat või polnud ta kättesaadav;
  - 17 902 juhul ei saadud kontakti;
  - 1180 juhul kuulus number firmale;
  - 3756 juhul tehti korduskõne.

Tulemuste usalduspiirid

Tabeli kasutamise näide: otsi vasakult (hall tulp) õige valimi suurus, näiteks 500. Seejärel leia ülevalt (punasel ribal) sihtrühma/vastuse osakaal (vastavalt uuringu tulemustele), näiteks 15%. Vastava rea ja tulba ristumiskohal asub võimalik statistiline viga – +/-3,13%.

Valimi suurus	50%	45%	40%	35%	30%	25%	20%	15%	10%	5%	3%	2%
	50%	55%	60%	65%	70%	75%	80%	85%	90%	95%	97%	98%
5	57,47%	57,18%	56,31%	54,82%	52,67%	49,77%	45,97%	41,04%	34,48%	25,05%	19,61%	16,09%
10	35,26%	35,08%	34,55%	33,64%	32,32%	30,54%	28,21%	25,18%	21,16%	15,37%	12,03%	9,87%
15	27,63%	27,49%	27,07%	26,35%	25,32%	23,93%	22,10%	19,73%	16,58%	12,04%	9,43%	7,74%
20	23,37%	23,25%	22,89%	22,29%	21,42%	20,24%	18,69%	16,69%	14,02%	10,19%	7,97%	6,54%
25	20,60%	20,50%	20,18%	19,65%	18,88%	17,84%	16,48%	14,71%	12,36%	8,98%	7,03%	5,77%
30	18,62%	18,53%	18,25%	17,76%	17,07%	16,13%	14,90%	13,30%	11,17%	8,12%	6,35%	5,21%
40	15,97%	15,89%	15,65%	15,23%	14,64%	13,83%	12,78%	11,40%	9,58%	6,96%	5,45%	4,47%
45	15,06%	14,98%	14,75%	14,36%	13,80%	13,04%	12,04%	10,75%	9,03%	6,56%	5,14%	4,22%
50	14,28%	14,21%	13,99%	13,63%	13,09%	12,37%	11,43%	10,20%	8,57%	6,23%	4,87%	4,00%
60	12,91%	12,84%	12,65%	12,31%	11,83%	11,18%	10,33%	9,22%	7,75%	5,63%	4,40%	3,61%
65	12,40%	12,34%	12,15%	11,83%	11,37%	10,74%	9,92%	8,86%	7,44%	5,41%	4,23%	3,47%
75	11,55%	11,49%	11,31%	11,01%	10,58%	10,00%	9,24%	8,25%	6,93%	5,03%	3,94%	3,23%
100	10,00%	9,95%	9,80%	9,54%	9,16%	8,66%	8,00%	7,14%	6,00%	4,36%	3,41%	2,80%
120	9,04%	8,99%	8,85%	8,62%	8,28%	7,83%	7,23%	6,45%	5,42%	3,94%	3,08%	2,53%
150	8,00%	7,96%	7,84%	7,63%	7,33%	6,93%	6,40%	5,71%	4,80%	3,49%	2,73%	2,24%
200	6,93%	6,89%	6,79%	6,61%	6,35%	6,00%	5,54%	4,95%	4,16%	3,02%	2,36%	1,94%
300	5,66%	5,63%	5,54%	5,40%	5,18%	4,90%	4,53%	4,04%	3,39%	2,47%	1,93%	1,58%
500	4,38%	4,36%	4,29%	4,18%	4,02%	3,79%	3,51%	3,13%	2,63%	1,91%	1,49%	1,23%
550	4,18%	4,16%	4,09%	3,99%	3,83%	3,62%	3,34%	2,98%	2,51%	1,82%	1,43%	1,17%
1 000	3,10%	3,08%	3,03%	2,95%	2,84%	2,68%	2,48%	2,21%	1,86%	1,35%	1,06%	0,87%

TNS Emor

Jalgratturite rahulolu sõidutingimustega Eesti teedel 2013

Projekti meeskond

Uuringu eri etappides osalesid ja olid vastutavad:

Tellijapoolne kontaktisik:	Jüri Valtna
Uuringu kava ja aruande koostaja:	Tatjana Kriger, Kaidi Kandla
Valimi koostaja:	Katre Seema
Ankeedi programmeerija:	Kalev Mitt
Küsitlustöö koordineerija:	Kaja Nebel
Andmetöötlus:	Kalev Mitt
Graafilised tööd:	Grete Maria Vürst

Kontaktinfo

Tatjana Kriger
TNS Emori uuringuekspert
Telefon: 626 8444
E-post: tatjana.kriger@emor.ee

TNS Emor

Telefon: 626 8500
Faks: 626 8501
E-post: emor@emor.ee
Adress: A. H. Tammsaare tee 47, 11316 Tallinn

TNS Emor

Jalgratturite rahulolu sõidutingimustega Eesti teedel 2013

